

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

¹ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, *υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

² †Ὡς γέγραπται ἐν ‡τοῖς προφήταις,

Ἰδού, Σὲ γὰρ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου *ἔμπροσθέν σου.

³ Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου·

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

⁴ ἐγένετο †Ἰωάννης ‡βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁵ Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Σ᾽Ιεροσολυμίται, *καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες †ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας

---

* **1:1** υιου του θεου 98.2% | υιου θεου NA TH 0.5% | — SBL WH 0.8% † **1:2** ως | καθως ECM* NA SBL TH WH ‡ **1:2** τοις προφηταις 96.2% | τω ησαια τω προφητη CT 1.3% § **1:2** εγω | — NA SBL TH WH * **1:2** εμπροσθεν σου 96.6% | — ECM* NA SBL TH WH 3.3% † **1:4** ιωαννης | ιωαννης WH ‡ **1:4** βαπτιζων εν τη ερημω και 98.2% | ο βαπτιζων εν τη ερημω και NA TH 0.4% | ο βαπτιζων εν τη ερημω SBL WH 0.2% § **1:5** ιεροσολυμται | ιεροσολυμειται TH WH * **1:5** και εβαπτιζοντο παντες | παντες και εβαπτιζοντο CT † **1:5** εν τω ιορδανη ποταμω υπ αυτου | υπ αυτου εν τω ιορδανη ποταμω CT

αὐτῶν. ⁶ Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυσμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. ⁷ Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸ Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. ¹⁰ Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ πνεῦμα ὥσει περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν· ¹¹ καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

¹² Καὶ εὐθύς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ¹³ Καὶ ἦν ἔκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ

‡ 1:6 ην δε | και ην CT § 1:6 ο | — TR * 1:6 ιωαννης | ιωαννης WH † 1:6 εσθιων | εσθων SBL TH WH ‡ 1:8 μεν | — CT § 1:8 εν 95% | — ECM NA SBL WH 4.3% * 1:8 εν 99.7% | — WH 0.2% † 1:9 ιησους | ο ιησους ANT PCK ‡ 1:9 ναζαρετ | ναζαρεθ SCR § 1:9 υπο ιωαννου εις τον ιορδανην | εις τον ιορδανην υπο ιωαννου ECM* NA SBL TH | εις τον ιορδανην υπο ιωανου WH * 1:10 ευθεως | ευθυς CT † 1:10 απο | εκ CT ‡ 1:10 ωσει | ως ANT BYZ CT § 1:10 επ | εις ECM* NA SBL TH WH * 1:11 ω | σοι ANT CT † 1:11 ευδοκησα | ηυδοκησα ANT ‡ 1:12 ευθυς | ευθεως ANT PCK § 1:13 εκει | — CT

* ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 † Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι † τὸν Σ'Ιωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον * τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 15 καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 † Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν † αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος ἑβάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ * ἀλιεῖς. 17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι † ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 18 Καὶ † εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἑαυτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ προβάς * ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ † Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτούς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. 20 Καὶ † εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς·

* **1:13** ημερας τεσσαρακοντα | τεσσαρακοντα ημερας ECM* NA SBL TH WH | ημερας τεσσαρακοντα ECM* † **1:14** μετα δε 99.2% | και μετα SBL WH 0.3% † **1:14** τον | — ANT § **1:14** ιωαννην | ιωανην WH * **1:14** της βασιλειας 95.5% | — CT 2.1% † **1:16** περιπατων δε | και παραγων CT † **1:16** αυτου του σιμωνος | αυτου TR | σιμωνος CT § **1:16** βαλλοντας αμφιβληστρον 82.8% | αμφιβαλλοντας CT 0.3% * **1:16** αλιεις | αλειεις TH WH † **1:17** αλιεις | αλειεις TH WH † **1:18** ευθεως | ευθους CT § **1:18** αυτων | — CT * **1:19** εκειθεν | — CT † **1:19** ιωαννην | ιωανην WH † **1:20** ευθεως | ευθους CT

καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

²¹ Καὶ εἰσπορεύονται εἰς ἩΚαπερναοῦμ· καὶ *εὐθέως τοῖς σάββασιν †εἰσελθὼν ‡εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε. ²² Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ²³ ἩΚαὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε, ²⁴ λέγων, *Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ †κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ ἐθαμβήθησαν ‡πάντες, ὥστε Ἰσυζητεῖν *πρὸς ἑαυτούς, λέγοντας, Τί ἐστι τοῦτο; †Τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; ²⁸ ‡Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοή

---

§ 1:21 καπερναουμ | καφαρναουμ CT * 1:21 ευθεως | ευθους CT † 1:21 εισελθων 97.7% | — SBL 1% ‡ 1:21 εις την συναγωγην εδιδασκε 97.7% | εδιδασκεν εις την συναγωγην SBL 0.9% § 1:23 και | και ευθους CT * 1:24 εα | — ECM* NA SBL TH WH † 1:26 κραξαν | φωνησαν CT ‡ 1:27 παντες | απαντες ECM* NA SBL TH WH § 1:27 συζητειν | συζητειν TH WH * 1:27 πρὸς ἑαυτούς 76.4% | πρὸς αὐτούς TR 2% | αὐτούς WH 0.2% † 1:27 τις η διδαχη η καινη αυτη οτι | διδαχη καινη CT ‡ 1:28 εξηλθε δε | και εξηλθεν ANT CT

αὐτοῦ θεύθους εἰς ὅλην τὴν περιχώρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ *εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, †ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ †Ἰωάννου. 30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ *εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς· 31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς †αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετὸς †εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε Ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· 33 καὶ *ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν †αὐτόν.

35 Καὶ πρῶτὸν †ἐννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκει προσήχητο. 36 Καὶ ἔκατεδίωξαν αὐτὸν *ὁ

---

§ 1:28 ευθυς | ευθυς πανταχου ECM* NA SBL TH WH * 1:29 ευθεως | ευθυς CT † 1:29 ηλθον 83.1% | ηλθαν WH 0.1% † 1:29 ιωαννου | ιωανου WH § 1:30 σιμωνος | του σιμωνος PCK * 1:30 ευθεως | ευθυς CT † 1:31 αυτης | — ECM* NA SBL TH WH † 1:31 ευθεως | — CT § 1:32 εδου | εδυσεν WH * 1:33 η πολις ολη επισυνηγμενη ην | ην η πολις ολη επισυνηγμενη ANT | ην ολη η πολις επισυνηγμενη CT † 1:34 αυτον 57.6% | αυτον χριστον εινα ANT BYZ PCK WH 28.6% † 1:35 εννυχον | εννυχα ANT CT § 1:36 κατεδιωξαν | κατεδιωξεν ECM* NA SBL TH WH * 1:36 ο | — ECM* NA SBL TH WH

Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· ³⁷ καὶ †εὐρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες †σε ζητοῦσι. ³⁸ Καὶ λέγει αὐτοῖς, §Αγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα *καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ †ἐξελέλυθα. ³⁹ Καὶ †ἦν κηρύσσων §εν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν *αὐτόν, †καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθάρισαι. ⁴¹ †Ο δὲ Ἰησοῦς §σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χειρα, *ἤψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Θέλω, καθάρισθητι. ⁴² Καὶ †εἰπόντος αὐτοῦ †εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ §εκαθάρισθη. ⁴³ Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, *εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης· †άλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ †προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε §Μωσῆς,

† **1:37** ευροντες αυτον | ευρον αυτον και ECM* NA SBL TH WH † **1:37** σε ζητουσι | ζητουσι σε CT TR § **1:38** αγωμεν | αγωμεν αλλαχου ECM* NA SBL TH WH * **1:38** και εκει | κακει TH TR † **1:38** εξεληλυθα | εληλυθα PCK | εξηλθον CT † **1:39** ην 99.4% | ηλθε CT 0.5% § **1:39** εν ταις συναγωγαις | εις τας συναγωγας CT * **1:40** αυτον 85.9% | — CT 6.1% † **1:40** και | — SBL WH † **1:41** ο δε ιησους | και CT § **1:41** σπλαγχνισθεις 99.5% | οργισθεις SBL 0.1% * **1:41** ηψατο αυτου | αυτου ηψατο CT † **1:42** ειποντος αυτου 95.8% | — CT 2.3% † **1:42** ευθεως | ευθυσ CT § **1:42** εκαθαρισθη | εκαθερισθη TH WH * **1:43** ευθεως | ευθυσ CT † **1:44** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † **1:44** προσενεγκε | προσενεγκαι PCK § **1:44** μωσης | μωσσης ANT CT

εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ⁴⁵ Ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερώς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, *ἀλλ' ἔξω †έν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ‡πανταχόθεν.

2

¹ Καὶ *εἰσηλθε πάλιν εἰς †Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν· ‡καὶ ἠκούσθη ὅτι §εἰς οἶκόν ἐστι. ² Καὶ *εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. ³ Καὶ ἔρχονται †πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴ Καὶ μὴ δυνάμενοι ‡προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν §κράββατον *ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ⁵ †Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ‡ἀφέωνταί §σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

---

* **1:45** αλλ | αλλα SBL WH † **1:45** εν | επ CT ‡ **1:45** πανταχοθεν | παντοθεν CT * **2:1** εισηλθε παλιν | παλιν εισηλθεν TR | εισελθων παλιν CT † **2:1** καπερναουμ | καφαρναουμ CT ‡ **2:1** και | — CT § **2:1** εις οικον 98.5% | εν οικω CT 1% * **2:2** ευθεως | — CT † **2:3** προς αυτον παραλυτικον φεροντες | φεροντες προς αυτον παραλυτικον ECM* NA SBL WH ‡ **2:4** προσεγγισαι | προσενεγκαι CT § **2:4** κραββατον | κραβαττον ANT BYZ CT * **2:4** εφ ω | οπου ECM* NA SBL TH WH † **2:5** ιδων δε | και ιδων CT ‡ **2:5** αφεωνται | αφιενται ECM NA SBL WH § **2:5** σοι αι αμαρτια σου | σου αι αμαρτια CT

6 Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, 7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ *βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; 8 Καὶ †εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως †αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, §εῖπεν αὐτοῖς, Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9 Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, *Ἀφείωνταί †σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, †Ἐγειραι, καὶ ἄρον §σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει; 10 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου *ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας—λέγει τῷ παραλυτικῷ— 11 Σοὶ λέγω, †ἔγειραι †καὶ ἄρον τὸν §κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12 Καὶ ἠγέρθη *εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν †κράββατον, ἐξῆλθεν †ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν,

* 2:7 βλασφημίας | βλασφημει CT † 2:8 ευθεως | ευθυσ CT † 2:8 αυτοι | — CT TR § 2:8 ειπεν | λεγει CT * 2:9 αφεωνται | αφιενται ECM NA SBL WH † 2:9 σου | σοι TR † 2:9 εγειραι | εγειρε ANT BYZ ECM NA SBL TH | εγειρου WH § 2:9 σου τον κραββατον | σου τον κραβαττον BYZ | τον κραββατον σου PCK | τον κραβαττον σου ANT CT * 2:10 αφιεναι επι της γης αμαρτιας 46.2% | επι της γης αφιεναι αμαρτιας BYZ ECM* PCK SBL 46.9% | αφιεναι αμαρτιας επι της γης ECM* NA WH 3.2% † 2:11 εγειραι | εγειρε ANT BYZ CT † 2:11 και | — CT § 2:11 κραββατον | κραβαττον ANT BYZ CT * 2:12 ευθεως και | και ευθυσ CT † 2:12 κραββατον | κραβαττον ANT BYZ CT † 2:12 εναντιον | εμπροσθεν NA SBL TH WH

λέγοντας ὅτι Ὁὐδέποτε οὕτως *εἶδομεν.

¹³ Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ παράγων εἶδε †Λευὶ τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

¹⁵ Καὶ †ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ὤκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁶ Καὶ οἱ γραμματεῖς *καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες †αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν †τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ὅτι ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει *καὶ πίνει; ¹⁷ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει †αὐτοῖς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς ὅτις μετάνοιαν.

§ 2:12 ουδεποτε ουτως | ουτως ουδεποτε CT * 2:12 ειδομεν | ειδαμεν WH † 2:14 λευι | λευιν (λευειν TH WH) ANT BYZ ECM HF NA PCK SBL TR † 2:15 εγενετο εν τω | γινεται ECM NA SBL WH | γεινεται TH § 2:15 ηκολουθησαν | ηκολουθουν ECM* NA SBL TH WH * 2:16 και οι φαρισαιοι 96.6% | των φαρισαιων CT 0.2% † 2:16 αυτον εσθιοντα 96.2% | οτι ησθιε TH 0.3% | οτι εσθιε ECM NA SBL WH 0.2% † 2:16 τελωνων και αμαρτωλων 97.7% | αμαρτωλων και τελωνων CT 0.2% § 2:16 τι 95.9% | — ECM* NA SBL TH WH 1.8% * 2:16 και πνει 92.9% | — CT 0.7% † 2:17 αυτοις | αυτοις οτι ECM NA SBL WH † 2:17 αλλα | αλλ ECM NA²⁸ § 2:17 εις μετανοιαν | — CT

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ *Ἰωάννου καὶ οἱ †τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ †Ἰωάννου καὶ σοὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστί, νηστεύειν; Ὅσον χρόνον *μεθ' ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν †ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

21 †Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκουσ ἀγνάφου §ἐπιρράπτει ἐπὶ *ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ †μή, αἶρει τὸ πλήρωμα †αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα §γίνεται.

22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, *ῥήσσει ὁ οἶνος †ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος †ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· §ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς *βλητέον.

* 2:18 ιωαννου | ιωανου WH † 2:18 των φαρισαιων 92% | φαρισαιοι CT 6.4% † 2:18 ιωαννου | ιωανου WH § 2:18 οι | οι μαθηται CT * 2:19 μεθ εαυτων εχουσι τον νυμφιον 89.6% | εχουσι τον νυμφιον μετ αυτων CT 0.6% † 2:20 εκειναις ταῖς ημεραις | εκεινη τη ημερα CT † 2:21 και | — ANT CT § 2:21 επιρραπτει | επιραπτει CT * 2:21 ιματιω παλαιω | ιματιον παλαιον CT † 2:21 μη | μηγε ANT † 2:21 αυτου | απ αυτου CT § 2:21 γινεται | γεινεται TH * 2:22 ρησσει | ρηξει CT † 2:22 ο νεος | — CT † 2:22 εκχειται και οι ασκοι απολουνται | απολλυται και οι ασκοι ECM NA SBL WH § 2:22 αλλα | αλλ ECM NA²⁸ * 2:22 βλητεον 97.5% | — CT 0.3%

23 Καὶ ἐγένετο †παραπορευέσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ‡ῆρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἴδε, τί ποιοῦσιν ᾠ ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι; 25 Καὶ *αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε †Δαυίδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ‡ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ ᾠ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὔσι; 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, *οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28 ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3

1 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς *τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2 Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

---

† 2:23 παραπορευεσθαι αυτον εν τοις σαββασι | αυτον εν τοις σαββασι παραπορευεσθαι ECM NA SBL TH | αυτον εν τοις σαββασι διαπορευεσθαι WH ‡ 2:23 ηρξαντο οι μαθηται αυτου | οι μαθηται αυτου ηρξαντο CT § 2:24 εν | — CT * 2:25 αυτος ελεγεν | λεγει CT † 2:25 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH ‡ 2:26 αρχιερεως 83% | του αρχιερεως TR 16.2% § 2:26 τοις ιερευσι | τους ιερεις ECM NA SBL WH * 2:27 ουχ 96.6% | και ουχ CT 0.9% * 3:1 την | — SBL WH

3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ †ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, ‡Ἐγείραι εἰς τὸ μέσον.
 4 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεστι τοῖς σάββασιν ὁ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων.
 5 Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, *συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά †σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ‡ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὁμοιωθῆς ὡς ἡ ἄλλη. 6 Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι *εὐθέως μετὰ τῶν Ἱεροδιακόνων συμβούλιον †εποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ‡ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὤκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, 8 καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ *οἱ περὶ Τύρου καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, †ἀκούσαντες ὅσα

† 3:3 ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα 93.3% | τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηραν SBL WH 0.4% | τὴν ξηραν χεῖρα ἔχοντι ECM NA TH 0.2%

‡ 3:3 ἐγείραι | ἐγείρει ANT CT § 3:4 ἀγαθοποιῆσαι | ἀγαθὸν ποιῆσαι ECM* NA * 3:5 συλλυπούμενος | συλλυπούμενος TH WH † 3:5 σου | — ECM* NA SBL ‡ 3:5 ἀποκατεστάθη

| ἀπεκατεστάθη BYZ CT § 3:5 υγιῆς ὡς ἡ ἄλλη | — CT * 3:6 εὐθέως | εὐθὺς CT † 3:6 ἐποίουν 92.5% | ἐδίδουν CT 1.3% ‡ 3:7 ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ | μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησε CT § 3:7 ἠκολούθησαν αὐτῷ 50.9% | ἠκολούθησεν αὐτῷ BYZ PCK 42.9% | ἠκολούθησε CT 0.2%

* 3:8 οἱ | — CT † 3:8 ἀκούσαντες | ἀκούοντες CT

‡εποίει, ἤλθον πρὸς αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. ¹¹ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν *ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, †λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ πολλὰ ἐπέτιμα αὐτοῖς ἵνα μὴ †φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι.

¹³ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλεν αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρῦσαι, ¹⁵ καὶ ἔχειν ἐξουσίαν *θεραπεύειν τὰς νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. ¹⁶ †καὶ ἐπέθηκε †τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον. ¹⁷ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Σίῳάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς *ὀνόματα †Βοανεργές, ὃ ἐστίν, Υἱοὶ Βροντῆς. ¹⁸ καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ

---

‡ 3:8 εποιει | ποιει WH § 3:8 ηλθον | ηλθαν WH
 * 3:11 εθεωρει προσεπιπτεν αυτω και εκραζε | εθεωρουν προσεπιπτον αυτω και εκραζου ANΤ CT † 3:11 λεγοντα | λεγοντες NA ‡ 3:12 φανερον αυτον | αυτον φανερον CT TR § 3:14 δωδεκα 97.1% | δωδεκα ους και αποστολους ωνομασεν NA WH 1.5% * 3:15 θεραπευειν τας νοσους και | — CT † 3:16 και 98.8% | και εποιησε τους δωδεκα και NA SBL WH 0.4% ‡ 3:16 τω σιμωνι ονομα | ονομα τω σιμωνι ANΤ CT § 3:17 ιωαννην | ιωαννην WH * 3:17 ονοματα | ονομα WH † 3:17 βοανεργες | βοανηργες CT

Βαρθολομαῖον, καὶ †Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Ἐκανανίτην, ¹⁹ καὶ Ἰούδαν *Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Καὶ †ἔρχονται εἰς οἶκον· ²⁰ καὶ συνέρχεται πάλιν †ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἄρτεν φαγεῖν. ²¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι Ἐξέστη. ²² Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι *Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ²³ Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; ²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκεῖνη. ²⁵ Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ †δύναται †σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκεῖνη. ²⁶ Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἑμερίσται, οὐ δύναται *σταθῆναι, ἀλλὰ

---

‡ 3:18 ματθαιον | μαθθαιον CT § 3:18 κανανιτην | καναναιον CT * 3:19 ισκαριωτην 98% | ισκαριωθ CT 0.8% † 3:19 ερχονται | ερχεται ECM* NA SBL TH WH ‡ 3:20 οχλος 89.5% | ο οχλος NA SBL TH WH 7.4% § 3:20 μητε | μηδε ANT ECM* NA PCK SBL TH WH * 3:22 βεελζεβουλ | βεεζεβουλ WH † 3:25 δυναται | δυνασεται CT ‡ 3:25 σταθηναι η οικια εκεινη | η οικια εκεινη σταθηναι ECM NA SBL | η οικια εκεινη στηναι TH WH § 3:26 μεμερισται | εμερισθη CT * 3:26 σταθηναι | στηναι ECM* NA SBL TH WH

τέλος ἔχει. ²⁷ †Οὐδεις δύναται †τὰ σκευή του ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἂν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ §διαρπάσῃ.

²⁸ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται *τὰ ἀμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ †βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν. ²⁹ ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, †ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου §κρίσεως. ³⁰ Ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

³¹ *Ἐρχονται οὖν †οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἔξω †ἐστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, §φωνοῦντες αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο *ὄχλος περὶ αὐτόν. †εἶπον δὲ αὐτῷ, Ἰδοὺ, ἡ

† **3:27** ουδεις δυναται | ου δυναται ουδεις TR | αλλ ου δυναται ουδεις ECM NA TH WH | αλλ ουδεις δυναται SBL
 ‡ **3:27** τα σκευη του ισχυρου εισελθων εἰς την οικιαν | εἰς την οικιαν του ισχυρου εισελθων τα σκευη ECM* NA SBL TH WH § **3:27** διαρπαση | διαρπασει ANT BYZ CT TR * **3:28** τα αμαρτηματα τοις υιοις των ανθρωπων | τοις υιοις των ανθρωπων τα αμαρτηματα ANT CT † **3:28** βλασφημιαι οσας αν | αι βλασφημιαι οσας εαν ANT ECM* | αι βλασφημιαι οσα εαν ECM* NA SBL TH WH ‡ **3:29** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH § **3:29** κρισεως 97% | αμαρτηματος CT 0.7% * **3:31** ερχονται ουν | και ερχεται ECM* NA TH | και ερχονται ECM* SBL WH † **3:31** οι αδελφοι και η μητηρ 80.8% | η μητηρ αυτου και οι αδελφοι ANT CT 2.7% ‡ **3:31** εστωτες | στηκοντες ECM* NA SBL TH WH | εστηκοτες ECM* § **3:31** φωνουντες 94.6% | καλουντες ECM* NA SBL TH WH 1.6% * **3:32** οχλος περι αυτον | περι αυτον οχλος ANT CT † **3:32** ειπον δε | και λεγουσιν CT

μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου †καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσί σε. ³³ Καὶ ὁ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου *ἢ οἱ ἀδελφοί μου; ³⁴ Καὶ περιβλεψάμενος †κύκλω τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει, Ὡς ἴδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ Ὅς * γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ †μήτηρ ἐστί.

4

¹ Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ *συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος †πολύς, ὥστε αὐτὸν †ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ὤκνη. ² Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ³ Ἀκούετε· ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων *τοῦ σπεῖραι. ⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε †παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ †ἦλθε τὰ ὀρεῖνα καὶ κατέφαγεν

‡ 3:32 και αι αδελφαι σου 70.2% | — ANT ECM SBL TH TR WH 28.9% § 3:33 απεκριθη αυτοις λεγων | αποκριθεις αυτοις λεγει ECM* NA SBL TH WH * 3:33 η | και ECM NA TH WH † 3:33 μου | — WH ‡ 3:34 κυκλω τους περι αυτον | τους περι αυτον κυκλω CT § 3:34 ιδε | ιδου PCK * 3:35 γαρ 99.4% | — WH 0.3% † 3:35 μου | — CT ‡ 3:35 μητηρ | μητηρ μου PCK * 4:1 συνηχθη | συναγεται CT † 4:1 πολυς | πλειστος CT ‡ 4:1 εμβαντα εις το πλοιον | εις πλοιον εμβαντα CT § 4:1 ην | ησαν ANT CT * 4:3 του | — ECM* NA SBL TH WH † 4:4 παρα | επι ANT ‡ 4:4 ηλθε | ηλθον ANT § 4:4 πετεινα | πετεινα του ουρανου TR

αυτό. ⁵ *Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, †ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ †εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. ⁶ § ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε. ⁸ Καὶ *ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ †αὐξάνοντα, καὶ ἔφερον †έν τριάκοντα, καὶ ἓν ἐξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. ⁹ Καὶ § ἔλεγεν, *Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκούετω.

¹⁰ † Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, †ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα § τὴν παραβολήν. ¹¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν *δέδοται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἓν παραβολαῖς τὰ πάντα †γίνεται. ¹² ἵνα

βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι·
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι·

---

* **4:5** αλλο δε | και αλλο ANT CT † **4:5** οπου | και οπου WH
 † **4:5** ευθεως | ευθυς CT § **4:6** ηλιου δε ανατειλαντος |
 και οτε ανετειλεν ο ηλιος CT * **4:8** αλλο | αλλα CT † **4:8**
 αυξανοντα | αυξανομενα CT † **4:8** εν ... εν ... εν | εν ... εν ...
 εν ECM* HF NA SBL TR | εἰς ... εν ... εν WH § **4:9** ελεγεν |
 ελεγεν αυτοις ANT TR * **4:9** ο εχων | ος εχει CT † **4:10** οτε
 δε | και οτε CT † **4:10** ηρωτησαν | ηρωτων CT § **4:10** την
 παραβολην | τας παραβολας CT * **4:11** δεδοται γινωναι το
 μυστηριον | δεδοται γινωναι τα μυστηρια ANT | το μυστηριον
 δεδοται CT † **4:11** γινεται | γεινεται TH

μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῆ ἀυτοῖς †τὰ ἁμαρτήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; Καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 Ὁ σπειρῶν τὸν λόγον σπείρει. 15 Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, Σεύθῆως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον *ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16 Καὶ οὗτοι †εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, †εὐθῆως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, Σεύθῆως σκανδαλίζονται. 18 Καὶ *οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, †οἱ τὸν λόγον †ἀκούοντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος Στούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι *συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος †γίνεται. 20 Καὶ †οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν

---

‡ 4:12 τα αμαρτηματα | — CT § 4:15 ευθεως | ευθυσ ANT CT * 4:15 εν ταις καρδιαις αυτων | εις αυτους NA SBL WH | εν αυτοις ECM TH † 4:16 εινιν ομοιως 95.5% | εινιν NA 2.1% | ομοιως εινιν ANT 1.5% ‡ 4:16 ευθεως | ευθυσ ANT CT § 4:17 ευθεως | ευθυσ ANT CT * 4:18 ουτοι | αλλοι CT † 4:18 οι | ουτοι εινιν οι CT ST ‡ 4:18 ακουοντες | ακουσαντες CT § 4:19 τουτου | — CT * 4:19 συμπνιγουσι | συνπνιγουσιν TH WH † 4:19 γινεται | γεινεται TH ‡ 4:20 ουτοι | εκεινοι CT

τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ὅτι ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

²¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, *Μήτι †ὁ λυχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν †κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ὀπίσθη; ²² Οὐ γάρ ἐστὶ *τι κρυπτόν, †ὃ †ἐὰν ὀφείλῃ φανερωθῆ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα *εἰς φανερόν ἔλθῃ. ²³ Εἴ τις ἔχει ὅσα ἀκούειν ἀκούέτω.

²⁴ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε †μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν †τοῖς ἀκούουσιν. ²⁵ Ὅς γὰρ ὅτι ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὅς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς *ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ²⁷ καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος †βλαστάνῃ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. ²⁸ Αυτόματα

§ 4:20 ἐν ... ἐν ... ἐν | ἐν ... ἐν ... ἐν ECM* HF NA SBL TR * 4:21 μητι 98.6% | οτι μητι WH 0.2% † 4:21 ο λυχνος ερχεται | ερχεται ο λυχνος ANT CT † 4:21 κληνην | κλεινην TH § 4:21 επιτεθη | τεθη CT * 4:22 τι | — ANT ECM* NA PCK SBL TH WH † 4:22 ο | — CT † 4:22 εαν | ει ECM* § 4:22 μη | μη ινα CT * 4:22 εις φανερον ελθη | ελθη εις φανερον ANT CT † 4:24 μετρηθησεται | αντιμετρηθησεται PCK † 4:24 τοις ακουουσιν 88.8% | — CT 0.6% § 4:25 αν εχη | εχει CT * 4:26 εαν | αν ANT | — ECM NA SBL WH † 4:27 βλαστανη | βλαστα CT

‡ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, § εἶτα στάχυν, εἶτα * πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 29 Ὅταν δὲ † παραδῶ ὁ καρπός, ‡ εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγε, § Τίτι * ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ἡ ἐν † ποία παραβολῆ παραβάλωμεν αὐτήν; 31 Ὡς ‡ κόκκον σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, § μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· 32 καὶ ὅταν σπαρῆ, ἀναβαίνει, καὶ * γίνεται † πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ‡ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς § ἐδύναντο ἀκούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει

‡ 4:28 γαρ | — CT § 4:28 ειτα ... ειτα | ειτεν ... ειτεν WH * 4:28 πληρη | πληρης ECM NA SBL † 4:29 παραδω | παραδοι CT ‡ 4:29 ευθεως | ευθους CT § 4:30 τιτι | πως ANT CT * 4:30 ομοιωσωμεν | ομοιωσομεν BYZ HF PCK † 4:30 ποια παραβολη παραβαλωμεν αυτην | τιτι παραβολη παραβαλωμεν αυτην ANT | τιτι αυτην παραβολη θωμεν CT ‡ 4:31 κοκκον | κοκκω NA SBL TH TR WH § 4:31 μικροτερος παντων των σπερματων εστι | μικροτερον ον παντων των σπερματων CT * 4:32 γινεται | γεινεται TH † 4:32 παντων των λαχανων μειζων | μειζων παντων των λαχανων ANT | μειζον παντων των λαχανων CT ‡ 4:32 κατασκηνου | κατασκηνου WH § 4:33 εδυναντο | ηδυναντο ANT CT TR

* αὐτοῖς· †κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ‡μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

³⁵ Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ³⁶ Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα δὲ *πλοιαρία ἦν μετ' αὐτοῦ.

³⁷ Καὶ †γίνεται λαῖλαψ ‡άνεμου μεγάλης· δὲ τὰ δὲ κύματα *ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε †αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.

³⁸ Καὶ ‡ἦν αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ *διεγείρουσιν αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; ³⁹ Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. ⁴⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί ἐστε †οὔτω; ‡Πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; ⁴¹ Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα δὺπακούουσιν αὐτῷ;

* **4:34** αυτοις | αυτοις τον λογον ANT † **4:34** κατ | καθ TH ‡ **4:34** μαθηταις αυτου | ιδιοις μαθηταις CT § **4:36** δε | — CT * **4:36** πλοιαρια | πλοια ANT CT † **4:37** γινεται | γεινεται TH ‡ **4:37** ανεμου μεγαλη | μεγαλη ανεμου CT § **4:37** τα δε | και τα CT * **4:37** επεβαλλεν | επεβαλεν BYZ ECM* HF PCK † **4:37** αυτο ηδη γεμιζεσθαι | ηδη αυτο βυθιζεσθαι ANT | ηδη γεμιζεσθαι το πλοιοιου CT ‡ **4:38** ην αυτος | αυτος ην CT § **4:38** επι | εν CT * **4:38** διεγειρουσιν | εγειρουσιν ECM* NA SBL TH WH † **4:40** ουτω 96.7% | — CT 1% ‡ **4:40** πως ουκ 97.4% | ουπω CT 1.9% § **4:41** υπακουουσιν αυτω 96.1% | αυτω υπακουει ECM* 1.3% | υπακουει αυτω ECM* NA SBL TH WH 0.4%

5

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν *Γαδαρηνῶν. 2 Καὶ †ἐξεληθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, ‡εὐθέως §ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3 ὃς τὴν *κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς †μνήμασι· καὶ ‡οὔτε ἀλύσεσιν οὐδεὶς §ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς *αὐτὸν ἰσχυε δαμάσαι· 5 καὶ διὰ παντός, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς †ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις.

6 ‡Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν §αὐτῷ, 7 καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ *εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μὴ με βασανίσῃς. 8 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ, Ἐξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ

* 5:1 γαδαρηνων 95% | γεργεσηνων ANT 4% | γερασηνων CT 0.3% † 5:2 εξελθοντι αυτω | εξελθοντος αυτου ANT CT ‡ 5:2 ευθεως | ευθυς CT § 5:2 απηνητησεν | υπηνητησεν ECM* NA SBL TH WH * 5:3 κατοικησιν | οικησιν PCK † 5:3 μνημασι | μνημειοις TR ‡ 5:3 ουτε αλυσεσιν | ουδε αλυσει ουκετι CT § 5:3 εδυνατο | ηδυνατο ANT PCK TR * 5:4 αυτον ισχυε | αυτον ισχυσε PCK | ισχυεν αυτον ANT CT † 5:5 ορεσι και εν τοις μνημασιν | μνημασι και εν τοις ορεσιν ANT CT PCK ‡ 5:6 ιδων δε | και ιδων CT § 5:6 αυτω | αυτον ANT ECM* SBL WH * 5:7 ειπε | λεγει ANT CT

ἐπρώτα αὐτόν, Τί †σοι ὄνομα; Καὶ ‡ἀπεκρίθη, λέγων, §Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν.
 10 Καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλὰ ἵνα μὴ *αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.

11 Ἦν δὲ ἐκεῖ †πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν ‡πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.
 13 Καὶ ἐπέτρεπεν αὐτοῖς §εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· *ἦσαν δὲ ὡς †δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ.

14 ‡Οἱ δὲ βόσκοντες §τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ *ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ †ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ γεγονός· 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ‡καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν

† 5:9 σοι ονομα | ονομα σοι ANT CT ‡ 5:9 απεκριθη λεγων | λεγει αυτω CT § 5:9 λεγεων | λεγιων CT * 5:10 αυτους αποστειλη | αποστειλη αυτους ANT | αυτα αποστειλη ECM NA SBL WH † 5:11 προς τω ορει αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη | προς τα ορη αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη TR | αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη προς τω ορει ANT ‡ 5:12 παντες οι δαιμονες | — CT § 5:13 ευθεως ο ιησους | — CT * 5:13 ησαν δε | — CT † 5:13 δισχιλιοι | δισχειλιοι TH ‡ 5:14 οι δε | και οι ANT CT § 5:14 τους χοιρους | αυτους CT * 5:14 ανηγγειλαν | απηγγειλαν ANT CT † 5:14 εξηλθον | ηλθον ECM* NA SBL TH WH ‡ 5:15 και | — CT

ἐσχηκότα τὸν Ὡλεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν.
 16 *Διηγήσαντο δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 18 Καὶ †ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα †ἦ μετ' αὐτοῦ.
 19 Ὡ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ *ἀναγγειλον αὐτοῖς ὅσα †σοι ὁ Κύριος †πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. 20 Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
 22 Καὶ Σιδού, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι *Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, 23 καὶ †παρεκάλει αὐτόν πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς †αὐτῇ τὰς χεῖρας,

---

§ 5:15 λεγεωνα | λεγιωνα CT * 5:16 διηγησαντο δε | και διηγησαντο ANT CT TR † 5:18 εμβαντος | εμβαινοντος ANT CT † 5:18 η μετ αυτου | μετ αυτου η ANT CT § 5:19 ο δε ιησους | και ANT CT * 5:19 αναγγειλον | απαγγειλον ECM* NA SBL TH WH † 5:19 σοι ο κυριος | ο κυριος σοι ECM* NA SBL TH WH † 5:19 πεποιηκε | εποιησε TR § 5:22 ιδου | — ANT CT * 5:22 ιαιρος | ιαιρος ECM NA SBL † 5:23 παρεκαλει | παρακαλει ECM* NA SBL WH † 5:23 αυτη τας χειρας | τας χειρας αυτη CT

Ὅπως σωθῆ καὶ *ζήσεται. ²⁴ Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

²⁵ Καὶ γυνὴ †τις οὔσα ἐν ῥύσει αἵματος ‡ἔτη δώδεκα, ²⁶ καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ²⁷ ἀκούσασα *περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν, ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ²⁸ ἔλεγε †γὰρ ὅτι ‡Κὰν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι. ²⁹ Καὶ δευθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. ³⁰ Καὶ *εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξεληθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; ³¹ Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤψατο; ³² Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ³³ Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν †ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ὁ δὲ

---

§ 5:23 οπως | ινα ECM* NA SBL TH WH * 5:23 ζησεται | ζηση ECM* NA SBL TH WH † 5:25 τις | — CT ‡ 5:25 ετη δωδεκα | δωδεκα ετη CT § 5:26 αυτης | εαυτης ANT TR * 5:27 περι 97.9% | τα περι ECM* WH 0.6% † 5:28 γαρ | γαρ εν εαυτη ANT ‡ 5:28 καν των ιματιων αυτου αφωμαι | εαν αφωμαι καν των ιματιων αυτου ANT CT § 5:29 ευθεως | ευθυς CT * 5:30 ευθεως | ευθυς CT † 5:33 επ | — CT

εἶπεν αὐτῆ, †Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάλιστα σου.

³⁵ Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; ³⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς σευθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε. ³⁷ Καὶ οὐκ ἀφῆκεν *οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ †Πέτρον καὶ Ἰακώβον καὶ †Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, *κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. ³⁹ Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. ⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. †Ὁ δέ, ἐκβαλὼν †πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἄνακείμενον. ⁴¹ Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῆ, *Ταλιθά, κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ

---

‡ 5:34 θυγατερ | θυγατηρ ECM NA SBL WH § 5:36 ευθεως ακουσας | παρακουσας CT * 5:37 οὐδένα αὐτῷ | αὐτῷ οὐδένα ANT | οὐδένα μετ' αὐτοῦ CT † 5:37 πετρον | του πετρον ECM* NA SBL TH WH ‡ 5:37 ιωαννην | ιωανην WH § 5:38 ερχεται | ερχονται CT * 5:38 κλαιοντας | και κλαιοντας ANT CT SCR † 5:40 ο | αυτος CT ‡ 5:40 παντας | απαντας TR § 5:40 ανακειμενον | — CT * 5:41 ταλιθα κουμι 79.8% | ταλιθα (ταλειθα WH) κουμι ECM NA SBL TH 16.2%

λέγω, †ἔγειραι. ⁴² Καὶ †εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ †ἔξεστησαν ἐκστάσει μεγάλη. ⁴³ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς *γνῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6

¹ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ *ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα †αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Καὶ γενομένου σαββάτου, ἦρξατο †ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ †πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα *αὐτῷ, †καὶ †δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ †γίνονται; ³ Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς *Μαρίας, †ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ †Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ †Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστι προφήτης

† 5:41 εγειραι | εγειρε ANT CT † 5:42 ευθεως | ευθυς CT
 § 5:42 εξεστησαν 95.6% | εξεστησαν ευθυς ECM NA SBL WH 0.5%
 * 5:43 γνω | γνωι CT * 6:1 ηλθεν | ερχεται CT
 † 6:1 αυτου | εαυτου ANT † 6:2 εν τη συναγωγη διδασκειν | διδασκειν εν τη συναγωγη ECM* NA SBL WH § 6:2 πολλοι 98.8% | οι πολλοι ECM* SBL WH 0.9% * 6:2 αυτω | τουτω CT † 6:2 και | οτι και TR † 6:2 δυναμεις | αι δυναμεις CT § 6:2 γινονται | γινομεναι ECM NA SBL WH | γεινονται TH * 6:3 μαριας | της μαριας ANT CT † 6:3 αδελφος δε | και αδελφος CT † 6:3 ιωση 97.4% | ιωσητος CT 1.2% § 6:4 ελεγε δε | και ελεγεν CT

ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς *συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ οὐκ †ἠδύνατο ἐκεῖ ‡οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. ⁶ Καὶ §εθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. ⁷ Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. ⁸ Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ράβδον μόνον· μὴ *πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν· ⁹ †ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ ‡ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. ¹⁰ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. ¹¹ Καὶ §οσοὶ ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μὴδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ

* **6:4** συγγενεσι | συγγενευσιν αυτου CT † **6:5** ηδυνατο | εδυνατο CT ‡ **6:5** ουδεμιαν δυναμιν ποιησαι | ποιησαι ουδεμιαν δυναμιν ECM NA SBL WH § **6:6** εθαυμαζε | εθαυμασε WH * **6:8** πηραν μη αρτον | αρτον μη πηραν CT † **6:9** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH ‡ **6:9** ενδυσησθε | ενδυσασθαι SCR WH | ενδεδυσθαι ANT § **6:11** οσοι αν μη δεξωνται | οσοι εαν μη δεξωνται ANT PCK | ος αν τοπος μη δεξηται CT * **6:11** αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται σοδομοις η γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη | — CT

πόλει ἐκεῖνη. ¹² Καὶ ἐξεληθόντες †ἐκήρυσσον ἵνα ‡μετανοήσωσι· ¹³ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ §έλεγεν ὅτι *Ἰωάννης ὁ βαπτίζων †ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ ‡Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι §Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης *ἐστίν, ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ¹⁶ Ἀκούσας δὲ †Ἡρώδης ‡εἶπεν §ὅτι Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα *Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη †ἐκ νεκρῶν.

¹⁷ Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν ‡Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν §φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ¹⁸ Ἔλεγε γὰρ ὁ *Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ¹⁹ Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν

† **6:12** εκηρυσσον | εκηρυσσαν CT ‡ **6:12** μετανοησωσι | μετανοωσι CT § **6:14** ελεγεν 99% | ελεγον ECM NA SBL WH 0.7% * **6:14** ιωαννης | ιωανης WH † **6:14** εκ νεκρων ηγερθη 91.4% | εγηγερται εκ νεκρων CT 0.7% ‡ **6:15** αλλοι | αλλοι δε CT § **6:15** ηλιας | ηλειας WH * **6:15** εστιν | εστιν η TR | — CT † **6:16** ηρωδης | ο ηρωδης ANT BYZ CT PCK TR ‡ **6:16** ειπεν | ελεγεν CT § **6:16** οτι | — ECM* NA SBL TH WH * **6:16** ιωαννην ουτος εστιν αυτος 95.9% | ιωαννην (ιωαννην WH) ουτος ECM NA SBL TH 0.8% † **6:16** εκ νεκρων | — CT ‡ **6:17** ιωαννην | ιωαννην WH § **6:17** φυλακη 93.2% | τη φυλακη TR 5.3% * **6:18** ιωαννης | ιωανης WH

αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο· ²⁰ ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ δέποιε, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε.

²¹ Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποιεῖ τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, ²² καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἔσκαί ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, *εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί· ²³ καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι Ὅ ἐὰν με αἰτήσης, δώσω σοί, ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ²⁴ Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς, Τί *αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ²⁵ Καὶ εἰσελθοῦσα δὲ εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἠτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα *μοι δῶς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν

† 6:20 ιωαννην | ιωανην WH ‡ 6:20 ακουσας | ακουων PCK
 § 6:20 εποιει 98.4% | ηπορει CT 0.4% * 6:21 εποιει | εποιησε CT
 † 6:21 χιλιαρχοις | χειλιαρχοις TH ‡ 6:22 αυτης της 96.4% | αυτου ECM NA WH 0.4% § 6:22 και αρεσασης | ηρεσε ECM NA WH
 * 6:22 ειπεν ο βασιλευς | ο δε βασιλευς ειπε ECM WH † 6:23 αυτη | αυτη πολλα NA ‡ 6:23 οτι ο | ο τι ECM* NA SBL WH § 6:24 η δε | και CT * 6:24 αιτησομαι | αιτησωμαι CT
 † 6:24 ιωαννου | ιωανου WH ‡ 6:24 βαπτιστου | βαπτιζοντος CT § 6:25 ευθεως | ευθυς CT * 6:25 μοι δως εξαυτης | εξαυτης δως μοι CT

†Ιωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ²⁶ Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς †συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἑαυτὴν ἀθετῆσαι. ²⁷ Καὶ *εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς †σπεκουλάτορα ἐπέταξεν †ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²⁸ Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ²⁹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ *ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, †καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. ³¹ Καὶ †εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἴαναπαύεσθε ὀλίγον. Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν *εὐκαίρουν. ³² Καὶ ἀπήλθον †εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ'

---

† 6:25 ιωαννου | ιωανου WH † 6:26 συνανακειμενους | ανακειμενους ECM* NA SBL TH WH § 6:26 αυτην αθετησαι | αθετησαι αυτην CT * 6:27 ευθεως | ευθους CT † 6:27 σπεκουλατορα | σπεκουλατωρα ANT PCK TR † 6:27 ενεχθηναι 98.6% | ενεγκαι CT 0.4% § 6:28 ο δε 97% | και CT 1.1% * 6:29 ηλθον | ηλθαν WH † 6:30 και | — CT † 6:31 ειπεν | λεγει CT § 6:31 αναπαυεσθε | αναπαυσασθε ECM* NA SBL TH WH * 6:31 ευκαιρουν | ηυκαιρουν TR † 6:32 εις ερημον τοπον τω πλοιω | εις ερημον τοπον εν πλοιω ANT | εν τω πλοιω εις ερημον τοπον ECM NA SBL WH

ιδίαν. ³³ Καὶ †εἶδον αὐτοὺς ὀπαγοντας καὶ *ἐπέγνωσαν †αὐτὸν πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς, †καὶ συνηλθον πρὸς αὐτόν. ³⁴ Καὶ ἐξελθὼν ὤειδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' *αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.

³⁵ Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ †λέγουσιν ὅτι Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· ³⁶ ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλω ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς †ἄρτους. Τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν ὀδηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ *δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; ³⁸ Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους †ἄρτους ἔχετε; Ὑπάγετε †καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγουσι, Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. ³⁹ Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς

---

‡ 6:33 ειδον | ειδαν WH § 6:33 υπαγοντας | υπαγοντας οι οχλοι TR * 6:33 επεγνωσαν | εγνωσαν WH † 6:33 αυτον | αυτους ANT ECM* PCK | — ECM* NA SBL TH WH ‡ 6:33 και συνηλθον προς αυτον | — CT § 6:34 ειδεν ο ιησους | ο ιησους ειδε ANT | ειδε CT * 6:34 αυτοις | αυτοις ECM* NA SBL TH WH † 6:35 λεγουσιν | ελεγον CT ‡ 6:36 αρτους τι γαρ φαγωσιν ουκ εχουσιν | τι φαγωσιν CT § 6:37 δηναριων διακοσιων | διακοσιων δηναριων TR * 6:37 δωμεν | δωσομεν ECM* NA SBL TH WH † 6:38 αρτους εχετε 99.5% | εχετε αρτους ECM* SBL WH 0.5% ‡ 6:38 και | — CT

Σάνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. ⁴⁰ Καὶ *ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί, †ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ⁴¹ Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς †αὐτοῦ ἵνα Σπαραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. ⁴² Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· ⁴³ καὶ ἦσαν *κλασμάτων δώδεκα †κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. ⁴⁴ Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους †πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

⁴⁵ Καὶ Σεύθῆως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς *Βηθσαιδάν, ἕως αὐτὸς †ἀπολύσει τὸν ὄχλον. ⁴⁶ Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. ⁴⁷ Καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸ Καὶ †εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος

§ 6:39 ανακλιναι 88.9% | ανακλιθηναι WH 10.8% * 6:40 ανεπεσον | ανεπεσαν CT † 6:40 ανα εκατον και ανα | κατα εκατον και κατα NA SBL TH WH ‡ 6:41 αυτου | — ANT ECM* WH § 6:41 παραθωσιν | παρατιθωσιν ECM NA SBL WH * 6:43 κλασματων | κλασματα ECM NA SBL WH † 6:43 κοφινους πληρεις | κοφινων πληρωματα CT ‡ 6:44 πεντακισχιλιοι | ωσει πεντακισχιλιοι TR | πεντακισχειλιοι TH § 6:45 ευθεως | ευθυς CT * 6:45 βηθσαιδαν | βηθσαιδα SCR † 6:45 απολυση | απολυσει PCK | απολυει CT ‡ 6:48 ειδεν | ιδων ANT CT

αὐτοῖς, Ἐκαὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς.
 49 Οἱ δέ, ἰδόντες αὐτὸν * περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν †φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· 50 πάντες γὰρ αὐτὸν ‡εἶδον, καὶ ἔταράχθησαν. Ἐκαὶ *εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51 Καὶ ἀνέβη †πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ‡ἐκπερισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, Ἐκαὶ ἐθαύμαζον. 52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· * ἦν γὰρ †αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ‡ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν ΣΓεννησαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν. 54 Καὶ ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, *εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτόν, 55 †περιδραμόντες ὅλην τὴν ‡περίχωρον ἐκείνην, Ἐῆρξαντο ἐπὶ τοῖς

---

§ 6:48 και | — CT * 6:49 περιπατουντα επι της θαλασσης | επι της θαλασσης περιπατουντα CT † 6:49 φαντασμα ειναι | οτι φαντασμα εστι CT ‡ 6:50 ειδον | ειδαν WH § 6:50 και | ο δε CT * 6:50 ευθεως | ευθυς CT † 6:51 προς αυτους εις το πλοιον | εις το πλοιον προς αυτους ANT ‡ 6:51 εκπερισσου 93.3% | — ECM* TH WH 0.5% § 6:51 και εθαυμαζον 97.6% | — ECM* NA SBL TH WH 1.2% * 6:52 ην γαρ | αλλ ην ANT CT † 6:52 αυτων η καρδια | η καρδια αυτων TR ‡ 6:53 ηλθον επι την γην | απηλθον επι την γην ANT | επι την γην ηλθον εις CT § 6:53 γεννησαρετ | γενησαρετ PCK ST * 6:54 ευθεως | ευθυς CT † 6:55 περιδραμοντες | περιεδραμον ANT CT ‡ 6:55 περιχωρον | χωραν CT § 6:55 ηρξαντο | και ηρξαντο ANT CT

*κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι †ἐκεῖ ἐστι. ⁵⁶ Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ †πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς §ετίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν *ἦπτοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7

¹ Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων· ² καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ *κοινὰς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας †ἄρτους ‡εμέμψαντο. ³ Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· ⁴ καὶ §ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ *βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ †χαλκίων καὶ κλινῶν. ⁵ ‡Ἐπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διὰ τί §οὶ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν

* 6:55 κραββατοις | κραβαττοις ANT CT † 6:55 ἐκεῖ 94.9% | — CT 1.3% ‡ 6:56 πολεις η | εἰς πολεις η εἰς CT § 6:56

ετιθουν | ετιθεσαν ANT CT * 6:56 ἦπτοντο | ἦσαντο CT

* 7:2 κοινας ... εσθιοντας | οτι κοινας ... εσθιουσι CT † 7:2

αρτους | τους αρτους CT ‡ 7:2 εμεμψαντο | — CT § 7:4 απο

| απ CT * 7:4 βαπτισωνται 78.4% | ραντισωνται WH 3.4%

† 7:4 χαλκιων (χαλκειων PCK) και κλινων 98.6% | χαλκιων

τη WH 0.6% ‡ 7:5 επειτα | και CT § 7:5 οι μαθηται σου

ου περιπατουσι | ου περιπατουσιν οι μαθηται σου ANT CT

παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, *ἀλλὰ †άνιπτοις
 χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 Ὁ δὲ †ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Καλῶς *προεφήτευσεν
 Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς
 †γεγραπται,

Ὁὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ,
 ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.
 7 Μάτην δὲ σέβονται με,
 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα
 ἀνθρώπων.

8 Ἀφέντες †γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε
 τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, ὄβρισημοὺς
 ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια
 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν
 ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν
 *τηρήσητε. 10 †Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα
 τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καί,
 Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ
 τελευτάτῳ· 11 ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ
 ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Κορβαῖν, ὅ ἐστι,
 δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῆς· 12 †καὶ οὐκέτι

* 7:5 αλλα | αλλ ANT † 7:5 ανιπτοις | κοινας CT † 7:6
 αποκριθεις | — CT § 7:6 οτι | — CT * 7:6 προεφητευσεν
 | επροφητευσεν CT † 7:6 γεγραπται | γεγραπται οτι NA SBL
 TH WH † 7:8 γαρ | — CT § 7:8 βαπτισμους ξεστων και
 ποτηριων και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε 74.8% | —
 CT 1.7% * 7:9 τηρησητε 97.6% | στηρησητε NA 0.7% † 7:10
 μωσης | μωυσης ANT CT † 7:12 και | — NA SBL TH WH

ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἑαυτοῦ ἢ τῇ μητρὶ *αὐτοῦ, ¹³ ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

¹⁴ Καὶ προσκαλεσάμενος †πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, ‡Ἀκούετε μου πάντες, καὶ ἑσυνίετε. ¹⁵ Οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτόν, ὃ δύναται *αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ †ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁶ ‡Εἴ τις ἔχει ὡτα ἀκούει ἀκουέτω.

¹⁷ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἑπερὶ τῆς παραβολῆς. ¹⁸ Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; *Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἕξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτόν κοινῶσαι, ¹⁹ ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, †καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. ²⁰ Ἔλεγε δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ

§ 7:12 αυτου | — CT * 7:12 αυτου | — CT † 7:14 παντα
| παλιν CT ‡ 7:14 ακουετε | ακουσατε CT § 7:14 συνιετε
| συνετε CT * 7:15 αυτον κοινωσαι | κοινωσαι αυτον CT
† 7:15 εκπορευομενα απ αυτου εκεινα | εκπορευομενα ANT |
εκ του ανθρωπου εκπορευομενα CT ‡ 7:16 ει τις εχει ωτα
ακουει ακουετω 97.6% | — ANT NA SBL TH WH 1.1% [Note:
ECM encloses this text with double brackets.] § 7:17 περι
της παραβολης | την παραβολην CT * 7:18 ου | ουπω ANT
† 7:19 καθαριζον | καθαριζων CT

τὸν ἄνθρωπον. ²¹ Ἔσωθεν γάρ, ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, †μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ²² κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. ²³ πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

²⁴ §Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ *μεθόρια Τύρου †καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς †οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ ᾔδουνηθη λαθεῖν. ²⁵ *Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἔλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶ †ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, †Συραφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ᾤκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷ *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ †καλὸν ἐστὶ λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ †βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ²⁸ Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει

---

‡ 7:21 μοιχειαι πορνειαι φονοι κλοπαι | πορνειαι κλοπαι φονοι μοιχειαι CT § 7:24 και εκειθεν | εκειθεν δε CT * 7:24 μεθορια | ορια CT † 7:24 και σιδωνος | — ECM* NA SBL ‡ 7:24 οικιαν | την οικιαν TR § 7:24 ηδουνηθη | ηδυνασθη WH * 7:25 ακουσασα γαρ | αλλ ευθυς ακουσασα CT † 7:26 ην δε η γυνη | η δε γυνη ην ANT ECM NA SBL WH | η γυνη δε ην TH ‡ 7:26 συραφοινικισσα | συροφοινισσα TR | συροφοινικισσα ANT CT § 7:26 εκβαλη | εκβαλλη TR * 7:27 ο δε ιησους ειπεν | και ελεγεν CT † 7:27 καλον εστι | εστι καλον ANT ECM NA TH WH ‡ 7:27 βαλειν τοις κυναριοις | τοις κυναριοις βαλειν ANT CT

αὐτῶ, ἝΝαί, Κύριε· καὶ *γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης †ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων. ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε ‡τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. ³⁰ Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὔρε τὸ Ἕδαιμόνιον ἐξεληλυθός, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

³¹ Καὶ πάλιν *ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου †καὶ Σιδῶνος, ἦλθε ‡πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. ³² Καὶ φέρουσιν αὐτῶ Ἕκωφὸν *μογγιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῶ τὴν χεῖρα. ³³ Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῶ, Ἐφφαθά, ὃ ἐστὶ, Διανοίχθητι. ³⁵ Καὶ †εὐθέως ‡διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη

§ 7:28 ναί | — ECM NA SBL * 7:28 γὰρ | — ANT CT

† 7:28 εσθιει | εσθιουσιν ANT CT ‡ 7:29 το δαιμονιον εκ της θυγατρος σου | εκ της θυγατρος σου το δαιμονιον CT

§ 7:30 δαιμονιον εξεληλυθος και την θυγατερα βεβλημενην επι της κλινης | παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος ANT ECM NA SBL WH | παιδιον βεβλημενον επι την κλεινην και το δαιμονιον εξεληλυθος TH

* 7:31 εξελθων | εξελθων ο ιησους PCK † 7:31 και σιδωνος ηλθε 98% | ηλθε δια σιδωνος CT 0.7% ‡ 7:31 προς | εις CT

§ 7:32 κωφον | κωφον και ECM* NA SBL TH WH * 7:32 μογγιλαλον | μογγιλαλον ANT BYZ CT TR † 7:35 ευθεως | —

ECM SBL TH WH ‡ 7:35 διηνοιχθησαν | ηνοιγησαν CT

ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. ³⁶ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ Σεῖπωσιν· ὅσον δὲ *αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. ³⁷ Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποιήκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ †τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8

¹ Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, *παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος †ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς †αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς, ² Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη Σήμεραι τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. ³ καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς *νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· †τινὲς γὰρ αὐτῶν †μακρόθεν Σῆκουσι. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ *αὐτοῦ, Πόθεν τούτους δυνησεταιί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; ⁵ Καὶ †ἐπηρώτα αὐτοῦς, Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ †εἶπον, Ἐπτά. ⁶ Καὶ

§ 7:36 ειπωσιν | λεγωσιν CT * 7:36 αυτος αυτοις διεστελλετο | αυτοις διεστελλετο αυτοι CT † 7:37 τους | — ECM SBL TH WH * 8:1 παμπολλου 95.5% | παλιν πολλου ANT CT 3.4% † 8:1 ο ιησους | — CT † 8:1 αυτου | — ECM* NA SBL TH WH § 8:2 ημεραι | ημερας BYZ PCK TR * 8:3 νηστεις | νηστις PCK † 8:3 τινες γαρ | και τινες CT † 8:3 μακροθεν | απο μακροθεν ANT CT § 8:3 ηκουσι | ηκασι ANT ECM NA SBL TH TR | εισι WH * 8:4 αυτου | αυτου οτι CT † 8:5 επηρωτα | ηρωτα CT † 8:5 ειπον | ειπαν CT

Σπαρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, *εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα †παραθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ.
 7 Καὶ ‡εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ §εὐλογήσας εἶπε *παραθεῖναι καὶ αὐτά. 8 †Ἐφαγον δέ, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ ‡σπυρίδας. 9 Ἦσαν δὲ §οὶ φαγόντες ὡς *τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ †εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο ‡συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.
 12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη §σημεῖον ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω *ὕμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.

---

§ 8:6 παρηγγειλε | παραγγελλει CT * 8:6 ευχαριστησας | και ευχαριστησας PCK † 8:6 παραθωσι | παρατιθωσι ANT CT ‡ 8:7 ειχον | ειχαν TH WH § 8:7 ευλογησας 79.6% | αυτα ευλογησας ANT 7.7% | ευλογησας αυτα CT 2.2%
 * 8:7 παραθειναι και αυτα | παραθηναι και αυτα BYZ | παρατιθεναι και αυτα ANT | και ταυτα παρατιθεναι CT † 8:8 εφαγον δε | και εφαγον CT ‡ 8:8 σπυριδας | σφυριδας WH § 8:9 οι φαγοντες | — ANT CT * 8:9 τετρακισχιλιοι | τετρακισχειλιοι TH † 8:10 ευθεως εμβας | εμβας ευθυσ ANT | ευθυσ εμβας CT ‡ 8:11 συζητειν | συνζητειν TH WH § 8:12 σημειον επιζητει | ζητει σημειον CT * 8:12 υμιν 99.5% | — WH 0.3%

13 Καὶ ἀφείς αὐτούς, †ἐμβὰς πάλιν †εἰς πλοῖον, ἀπῆλθεν §εἰς τὸ πέραν.

14 Καὶ *ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, †λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 Καὶ γνοὺς †ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; §Ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; Καὶ ὤτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; Καὶ οὐ μνημονεύετε; 19 Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς *πεντακισχιλίους, †πόσους κοφίνους †πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. 20 Ὅτε §δὲ τοὺς ἐπτὰ εἰς τοὺς *τετρακισχιλίους, πόσων †σφυρίδων

† 8:13 εμβας παλιν | παλιν εμβας CT | — ANT † 8:13 εις πλοιον 61.9% | εις το πλοιον ANT BYZ TH TR 37.4% | — ECM NA SBL WH 0.4% § 8:13 εις το περαν | παλιν ANT * 8:14 επελαθοντο | επελαθοντο οι μαθηται αυτου PCK | επελαθοντο οι μαθηται SCR † 8:16 λεγοντες οτι αρτους ουκ εχομεν | οτι αρτους ουκ εχουσι CT † 8:17 ο ιησους 98.2% | — ECM* NA SBL TH WH 0.4% § 8:17 ετι | — CT * 8:19 πεντακισχιλιους | πεντακισχειλιους TH † 8:19 ποσους | και ποσους ANT † 8:19 πληρεις κλασματων | κλασματων πληρεις ANT CT § 8:20 δε 95.7% | και ECM* SBL 0.4% | — ECM* NA WH 1.3% * 8:20 τετρακισχιλιους | τετρακισχειλιους TH † 8:20 σφυριδων | σφυριδων WH

πληρώματα κλασμάτων ἦρατε; †Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτά. ²¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, *Πῶς οὐ συνίετε;

²² Καὶ †ἔρχεται εἰς †Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. ²³ Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἔξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι *βλέπει. ²⁴ Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, †ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. ²⁵ Εἶτα πάλιν †ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔποιήσεν αὐτὸν ἀναβλέψαι. Καὶ *ἀποκατεστάθη, καὶ †ἐνέβλεψε τηλαυγῶς †ἅπαντας. ²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Στόν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, *μηδὲ εἴπῃς τι ἐν τῇ κώμῃ.

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας †Καισαρείας τῆς

---

‡ **8:20** οι δε ειπον (ειπαν TH) 98.2% | και λεγουσιν αυτω ECM* NA SBL WH 1.1% § **8:21** ελεγεν | λεγει PCK * **8:21** πως ου | πως ουπω PCK TH | ουπω ANT ECM NA SBL WH † **8:22** ερχεται | ερχονται CT ‡ **8:22** βηθσαιδαν 72.9% | βηθσαιδα ANT SCR 25.3% § **8:23** εξηγαγεν 98.1% | εξηνεγκεν CT 1% * **8:23** βλεπει 98.2% | βλεπεις CT 0.7% † **8:24** οτι ως δενδρα ορω | ως δενδρα ANT SCR ‡ **8:25** επεθηκε 98.6% | εθηκε WH 0.4% § **8:25** εποιησεν αυτον αναβλεψαι | διεβλεψε CT * **8:25** αποκατεσταθη | απεκατεστη CT † **8:25** ενεβλεψε | ανεβλεψε BYZ HF | ενεβλεπε CT ‡ **8:25** απαντας | απαντα CT § **8:26** τον | — BYZ CT * **8:26** μηδε ειπης τι εν τη κωμη 93.6% | — ECM NA SBL WH 0.6% † **8:27** καισαρειας | καισαριας WH

Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ²⁸ Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι *Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ †ἕνα τῶν προφητῶν. ²⁹ Καὶ αὐτὸς †λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς §δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός. ³⁰ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι *ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ †τῶν ἀρχιερέων καὶ †τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· ³² καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος §αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ³³ Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε *τῷ Πέτρῳ, †λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

³⁴ Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, †Ὅστις

---

‡ **8:28** ἀπεκρίθησαν | εἶπαν αὐτῷ λεγοντες οτι ECM* NA SBL WH | εἶπαν αὐτῷ λεγοντες ECM* TH § **8:28** ἰωαννην | ἰωαννην WH * **8:28** ἠλιαν | ἠλειαν WH † **8:28** ενα | οτι εις CT ‡ **8:29** λεγει αυτοις | ἐπηρωτα αυτους ECM* NA SBL TH WH § **8:29** δε | — CT * **8:31** απο | υπο CT † **8:31** των | — TR ‡ **8:31** των | — TR § **8:32** αυτον ο πετρος | ο πετρος αυτον ECM NA SBL WH * **8:33** τω | — CT † **8:33** λεγων | και λεγει CT ‡ **8:34** οστις | ει τις ECM* NA SBL TH WH

θέλει ὀπίσω μου ἄκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ³⁵ Ὃς γὰρ *ἂν θέλῃ τὴν †ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ‡ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, *οὗτος σώσει αὐτήν. ³⁶ Τί γὰρ †ωφελήσει ‡ἄνθρωπον, ἑἴαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ *Ἡ τί †δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ Ὃς γὰρ ‡ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

9

¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες *τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

---

§ 8:34 ακολουθειν | ελθειν SBL TR WH * 8:35 αν | εαν CT
† 8:35 ψυχην αυτου 99.6% | εαυτου ψυχην WH 0.3% ‡ 8:35
απολεση | απολεσει NA SBL TH WH § 8:35 εαυτου ψυχην
| ψυχην αὐτοῦ CT PCK TR * 8:35 ουτος | — CT † 8:36
ωφελησει | ωφελει ECM* NA SBL TH WH ‡ 8:36 ανθρωπον
| τον ανθρωπον TH § 8:36 εαν κερδηση τον κοσμον ολον
και ζημιωθη | κερδησαι τον κοσμον ολον και ζημιωθηναι CT
* 8:37 η τι | τι γαρ CT † 8:37 δωσει | δοι CT ‡ 8:38 εαν
| αν BYZ TR * 9:1 των ωδε | ωδε των NA WH

2 Καὶ †μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ †Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ Ἕγένοντο στίλβοντα, λευκὰ λίαν *ὡς χιών, οἷα †γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται †λευκᾶναι. 4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς ἙἩλίας σὺν *Μωσῆ, καὶ ἦσαν †συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, †Ραββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν ἑσκηναὶς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ *Μωσῆ μίαν, καὶ †Ἡλίᾳ μίαν. 6 Οὐ γὰρ ἤδει τί †λαλήσει· Ἐἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ *ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς †νεφέλης, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· †αὐτοῦ ἀκούετε. 8 Καὶ ἐξάπινα

† 9:2 μεθ | μετα CT † 9:2 ιωαννην | τον ιωαννην ANT BYZ
 ECM NA PCK TR | ιωαννην WH § 9:3 εγενοντο | εγενετο ANT
 BYZ CT PCK TR * 9:3 ως χιων 70.6% | — CT 0.9% † 9:3
 γναφευς | κναφευς PCK † 9:3 λευκαναι | ουτως λευκαναι
 ANT CT § 9:4 ηλιας | ηλειας WH * 9:4 μωση | μωσει
 BYZ TR | μωση PCK TH | μωσει ANT ECM NA SBL WH † 9:4
 συλλαλουντες | συνλαλουντες TH WH † 9:5 ραββι | ραββει
 TH WH § 9:5 σκηνας τρεις | τρεις σκηνας CT * 9:5 μωση
 | μωσει BYZ PCK TR | μωσει ANT ECM NA SBL WH | μωση
 TH † 9:5 ηλια | ηλεια WH † 9:6 λαλησει | λαληση ANT
 TR | αποκριθη CT § 9:6 ησαν γαρ εκφοβοι | εκφοβοι γαρ
 εγενοντο CT * 9:7 ηλθε | εγενετο ECM* NA SBL WH † 9:7
 νεφελης | νεφελης λεγουσα ANT TR † 9:7 αυτου ακουετε |
 ακουετε αυτου CT

περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, Ὡλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

9* Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν †ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ‡διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. 10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς, Συζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες ὅτι Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι *Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 Ὁ δὲ †ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς, ‡Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, Ὡποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθη καὶ *ἐξουδενωθῆ. 13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ †Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ‡ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ Ὡελθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς

---

§ 9:8 αλλα τον ιησουν μονον μεθ εαυτων 93.3% | μεθ εαυτων
 | μη τον ιησουν μονον WH 0.2% * 9:9 καταβαινοντων δε
 | και καταβαινοντων CT † 9:9 απο | εκ ECM* NA SBL WH
 ‡ 9:9 διηγησωνται α ειδον | α ειδον διηγησωνται CT § 9:10
 συζητουντες | συζητουντες TH WH * 9:11 ηλιαν | ηλειαν
 WH † 9:12 αποκριθεις ειπεν | εφη CT ‡ 9:12 ηλιας | ηλειας
 WH § 9:12 αποκαθιστα | αποκαθιστανει ECM NA SBL TH
 | αποκατιστανει WH * 9:12 εξουδενωθη | εξουδενηθη CT
 † 9:13 ηλιας | ηλειας WH ‡ 9:13 ηθελησαν | ηθελον CT
 § 9:14 ελθων προς τους μαθητας ειδεν | ελθοντες προς τους
 μαθητας ειδον ECM NA SBL TH | ελθοντες προς τους μαθητας
 ειδαν WH

* συζητοῦντας †αὐτοῖς. 15 Καὶ †εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ᾤδων αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 Καὶ ἐπηρώτησε *τοὺς γραμματεῖς, Τί †συζητεῖτε πρὸς †αὐτούς; 17 Καὶ ᾤαποκριθεὶς εἶς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. 18 Καὶ ὅπου *ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας †αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ †εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. 19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ᾤαὐτῷ λέγει, Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με. 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ *ἰδὼν αὐτόν, †εὐθέως τὸ πνεῦμα †ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος χρόνος ἐστίν, ᾤως τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ

* 9:14 συζητουντας | συνζητουντας TH WH † 9:14 αυτοις | προς αυτους CT † 9:15 ευθεως | ευθως CT § 9:15 ιδων αυτον εξεθαμβηθη | ιδοντες αυτον εξεθαμβηθησαν ANT CT
* 9:16 τους γραμματεις | αυτους CT † 9:16 συζητετε | συζητετε TH WH † 9:16 αὐτούς | ἐαυτούς ANT | αὐτούς SBL § 9:17 αποκριθεις εις εκ του οχλου ειπε | απεκριθη αυτω εις εκ του οχλου CT * 9:18 αν | εαν CT † 9:18 αυτου | — CT † 9:18 ειπον | ειπα CT § 9:19 αυτω | αυτοις CT * 9:20 ιδων | ιδον PCK † 9:20 ευθεως το πνευμα | το πνευμα ευθως CT † 9:20 εσπαραξεν | συνεσπαραξεν ECM NA SBL WH § 9:21 ως | εως ECM*

εἶπε, *Παιδιόθεν. ²² Καὶ πολλάκις †αὐτὸν καὶ εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἶ τι †δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ §δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. ²⁴ *Καὶ †εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, †μετὰ δακρῦων ἔλεγε, Πιστεύω, §Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ²⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει *ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ, Τὸ †πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ †σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. ²⁶ Καὶ §κράξαν, καὶ πολλὰ σπαραξάν *αὐτόν, ἔξῆλθε· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε †πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας †αὐτόν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη. ²⁸ Καὶ §εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ *ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν

* **9:21** παιδιοθεν | εκ παιδιοθεν CT † **9:22** αυτον και εις το πυρ | αυτον και εις πυρ ANT PCK TH TR | και εις πυρ αυτον ECM NA SBL WH † **9:22** δυνασαι | δυνη CT § **9:23** δυνασαι πιστευσαι | δυνη CT * **9:24** και | — CT † **9:24** ευθεως | ευθυς CT † **9:24** μετα δακρυων 96.5% | — CT 0.9% § **9:24** κυριε | — CT * **9:25** οχλος | ο οχλος PCK † **9:25** πνευμα το αλαλον και κωφον | αλαλον και κωφον πνευμα CT † **9:25** σοι επιτασσω | επιτασσω σοι CT § **9:26** κραξαν και πολλα σπαραξαν | κραξας και πολλα σπαραξας CT * **9:26** αυτον | — CT † **9:26** πολλους | τους πολλους CT † **9:27** αυτον της χειρος | της χειρος αυτου CT § **9:28** εισελθοντα αυτον | εισελθοντος αυτου CT * **9:28** επηρωτων αυτον κατ ιδιαν | κατ ιδιαν επηρωτων αυτον CT

ἐκβαλεῖν αὐτό; ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ †καὶ νηστεία.

³⁰ ‡Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες §παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις *γνῶ. ³¹ Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, †τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. ³² Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

³³ Καὶ ‡ἦλθεν εἰς §Καπερναοῦμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ *πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; ³⁴ Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μεῖζων. ³⁵ Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος. ³⁶ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς· ³⁷ Ὃς †ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ‡ἐὰν ἐμὲ §δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

† 9:29 και νηστεια 99.7% | — ECM* NA SBL WH 0.2%
 ‡ 9:30 και εκειθεν | κακειθεν CT § 9:30 παρεπορευοντο |
 επορευοντο WH * 9:30 γνω | γνοι CT † 9:31 τη τριτη
 ημερα | μετα τρεις ημερας CT ‡ 9:33 ηλθεν | ηλθον CT
 § 9:33 καπερναουμ | καφαρναουμ CT * 9:33 προς εαυτους
 | — CT † 9:37 εαν | αν CT ‡ 9:37 εαν | αν CT § 9:37
 δεξηται | δεχηται ECM* NA SBL TH WH

38 *Ἀπεκρίθη †δὲ αὐτῷ †Ἰωάννης, ὁ λέγων, Διδάσκαλε, *εἶδομέν τινα †τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, †ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. 39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. 40 Ὅς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἑσῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. 41 Ὅς γὰρ ἂν ποτίση ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν *ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω †ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέση τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς †ἐὰν σκανδαλίση ἓνα τῶν ὀλίγων τῶν πιστευόντων *εἰς ἐμέ, καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικεῖται †λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν †σκανδαλίζη σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἔστι σοὶ κυλλὸν

* 9:38 απεκριθη | εφη CT † 9:38 δε | — ANT CT † 9:38 ιωαννης | ο ιωαννης ANT BYZ ECM NA PCK SBL TH TR | ο ιωαννης WH § 9:38 λεγων | — CT * 9:38 ειδομεν | ειδαμεν WH † 9:38 τω | εν τω ANT CT SCR † 9:38 ος ουκ ακολουθει ημιν και εκωλυσαμεν αυτον οτι ουκ ακολουθει 82.4% | και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει CT 0.7% § 9:40 υμων υπερ υμων | ημων υπερ ημων CT SCR * 9:41 ονοματι μου 76.8% | τω ονοματι μου ANT TR 17.2% | ονοματι CT 4.6% † 9:41 υμιν | υμιν οτι CT † 9:42 εαν | αν ANT CT TR § 9:42 μικρων | μικρων τουτων ANT ECM* NA SBL SCR TH WH * 9:42 εις εμε | — WH † 9:42 λιθος μυλικος | μυλος ονικος CT † 9:43 σκανδαλιζη | σκανδαλιση ECM* WH § 9:43 σοι εστι | εστι σε CT

*εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ⁴⁴ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁵ Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶ σοὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ὅτις τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ⁴⁶ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁷ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοὶ ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, ⁴⁸ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁹ Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλλὶ ἀλισθήσεται. ⁵⁰ Καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ὄλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

---

* **9:43** εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν | εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν CT † **9:44** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται | — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses this text with double brackets.] ‡ **9:45** ἐστὶ σοὶ | ἐστὶ σε BYZ CT | σοὶ ἐστὶν ANT § **9:45** εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται | — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses verse 46 with double brackets.] * **9:47** σοὶ | σε CT † **9:47** δύο | τοὺς δύο ANT ‡ **9:47** βληθῆναι | ἀπελθεῖν ANT § **9:47** τὴν | — WH * **9:47** τοῦ πυρός 97% | — CT 1.2% † **9:48** αὐτῶν | — PCK ‡ **9:49** καὶ πᾶσα θυσία ἀλλὶ ἀλισθήσεται 83.3% | — CT 6.6% § **9:50** ἄλας | ἀλα CT

10

¹*Κάκει̅θεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας †διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ‡συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καί, ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

² Καὶ §προσελθόντες Φαρισαῖοι *ἐπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναικὰ ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο †Μωσῆς; ⁴ Οἱ δὲ ‡εἶπον, §Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. ⁵ *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς †ὁ Θεός. ⁷ Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, ‡καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁸ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σὰρκα μίαν. Ὡστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ §μία σὰρξ. ⁹ Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

* **10:1** κακειθεν | και εκειθεν ANT CT † **10:1** δια του 84.3% | και ECM* NA SBL TH WH 0.7% | — ECM* 13.1%
‡ **10:1** συμπορευονται | συνπορευονται TH WH § **10:2** προσελθοντες φαρισαιοι 55.4% | προσελθοντες οι φαρισαιοι ANT BYZ TR 42.3% | — SBL 0.2% * **10:2** επηρωτησαν | επηρωτων ANT CT † **10:3** μωσης | μωυσης ANT CT ‡ **10:4** ειπον | ειπαν CT § **10:4** μωσης επετρεψε | επετρεψε μωυσης ANT CT * **10:5** και αποκριθεις ο | ο δε CT † **10:6** ο θεος | — CT ‡ **10:7** και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου | και προσκολληθησεται τη γυναικι αυτου ECM* | — WH § **10:8** μια σαρξ | σαρξ μια PCK

10 Καὶ *ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ †αὐτοῦ περὶ ‡τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. 11 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὅς §ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· 12 καὶ ἐὰν *γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῶ παιδία, ἵνα †ἄψῃται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ‡επετίμων τοῖς προσφέρουσιν. 14 Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με· §μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς *ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίου, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, †τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, εὐλόγει αὐτά.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν ‡εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτόν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωῆν αἰώνιον κληρονομήσω;

* 10:10 ἐν τῇ οἰκίᾳ | εἰς τὴν οἰκίαν ANT CT † 10:10 αὐτοῦ | — ANT CT ‡ 10:10 τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν | τουτοῦ ἐπηρωτων ANT CT § 10:11 εἰς | ἐπ' ANT CT * 10:12 γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλω 93.4% | αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον CT 0.4% | γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλω ANT 0.2% † 10:13 ἀψῃται αὐτῶν 93.1% | αὐτῶν ἀψῃται ANT CT 6.7% ‡ 10:13 ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν | ἐπετίμησαν αὐτοῖς CT § 10:14 μὴ | καὶ μὴ ANT TR * 10:15 εἰς | ἐπ' CT † 10:16 τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ εὐλόγει | τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ ἠυλόγει TR | κατηυλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' ANT | κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' CT ‡ 10:17 εἰς | τις PCK

18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδείς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.
 19 Τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ ῥυπαρεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 20 Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. 21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν σοὶ ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς ῥητωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι, *ἄρας τὸν σταυρόν.
 22 Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ

§ 10:19 ρυπαρευσης μη φονευσης 91.5% | φονευσης μη ρυπαρευσης ECM NA SBL WH 4.1% * 10:20 αποκριθεις ειπεν | εφη CT † 10:21 σοι | σε ANT CT ‡ 10:21 υπαγε | ει θελεις τελειος ειναι υπαγε ANT § 10:21 πτωχοις 97% | τοις πτωχοις ECM* NA SBL TH TR WH 2.7% * 10:21 αρας τον σταυρον 95% | αρας τον σταυρον σου ANT 1.8% | — CT 1.5% † 10:24 τους πεποιθотας επι χρημασιν 91.6% | τους πεποιθотας επι τοις χρημασιν TR 4% | — CT 0.3%

εἰσελθεῖν. ²⁵ †Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ Στῆς τρυμαλιᾶς *τῆς ῥαφίδος †εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁶ Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς †ἐαυτούς, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ²⁷ Ἐμβλέψας ὁ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ *Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ †ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. ²⁸ †Ἠρξάτο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, Ἰδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ *ἠκολουθήσαμεν σοι. ²⁹ †Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ †πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ ἡ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ *ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ³⁰ ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς καὶ †μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶσιν αἰώνιον.

‡ **10:25** ευκοπωτερον | ευκοπωτερον γαρ PCK § **10:25** της
 | — ANT ECM* PCK WH * **10:25** της | — ANT ECM* WH
 † **10:25** εισελθειν | διελθειν NA SBL SCR TH WH ‡ **10:26**
 εαυτους 95.8% | αυτον WH 2.3% § **10:27** δε | — ANT
 CT * **10:27** θεω | τω θεω TR † **10:27** εστι | — CT
 ‡ **10:28** ηρξατο | ηρξατο δε PCK | και ηρξατο TR § **10:28**
 ο πετρος λεγειν | λεγειν ο πετρος ECM NA SBL WH * **10:28**
 ηκολουθησαμεν | ηκολουθηκαμεν NA SBL TH WH † **10:29**
 αποκριθεις ο ιησους ειπεν | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ANT
 BYZ HF PCK TR | εφη ο ιησους CT ‡ **10:29** πατερα η μητερα
 | μητερα η πατερα CT § **10:29** η γυναικα 96.5% | — CT 1.5%
 * **10:29** ενεκεν | — BYZ TR † **10:30** μητερας | πατερα και
 μητερα ANT PCK

31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἄσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβοῦντο, ἄσκατοι ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· 33 ὅτι Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ ἄσχατοι, καὶ κατακρῖνοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ ἄσχατοι ἄσχατοι αὐτὸν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Σίμων Ἰωάννης ἁδελφοὶ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν ἀιτήσωμεν, ποιήσης ἡμῖν. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ἄσχατοι; 37 Οἱ δὲ εἶπον

‡ 10:31 εσχατοι | οι εσχατοι BYZ CT TR § 10:32 και | οι δε CT * 10:33 γραμματευσι | τοις γραμματευσι CT PCK TR † 10:34 μαστιγώσουσιν αυτον και εμπτυσουσιν αυτω και αποκτενουσιν αυτον | εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγώσουσιν αυτον και αποκτενουσι CT ‡ 10:34 τη τηριτη ημερα 99% | μετα τρεις ημερας CT 0.7% § 10:35 ιωαννης | ιωαννης WH * 10:35 οι 67.5% | οι δυο WH 0.2% | — ANT 32.1% † 10:35 λεγοντες | λεγοντες αυτω CT ‡ 10:35 αιτησωμεν | αιτησωμεν σε CT § 10:36 ποιησαι με 90.2% | ποιησω SBL TH WH 2.5% | με ποιησω ECM NA 0.4% * 10:37 ειπον | ειπαν CT

αὐτῶ, Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἰς †ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ †εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, §καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; ³⁹ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῶ, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ †μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. ⁴⁰ τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου †καὶ ἐξ §εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοίμασται. ⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ *Ἰωάννου. ⁴² †Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. ⁴³ Οὐχ οὕτω δὲ †ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς §ἐὰν θέλη *γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται †ὕμῶν διάκονος. ⁴⁴ καὶ ὃς †ἐὰν θέλη §ὕμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.

† **10:37** εκ δεξιων σου | σου εκ δεξιων CT † **10:37** ευωνυμων σου | αριστερων ECM* NA SBL TH WH § **10:38** και | η CT * **10:39** ειπον | ειπαν CT † **10:39** μεν | — CT † **10:40** και | η CT § **10:40** ευωνυμων | ευωνυμων μου PCK TR * **10:41** ιωαννου | ιωανου WH † **10:42** ο δε ιησους προσκαλεσαμενος αυτους | και προσκαλεσαμενος αυτους ο ιησους CT † **10:43** εσται 97.5% | εστιν CT 1.6% § **10:43** εαν | αν CT * **10:43** γενεσθαι μεγας | μεγας γενεσθαι CT † **10:43** υμων διακονος | διακονος υμων TR † **10:44** εαν | αν CT TR § **10:44** υμων γενεσθαι | εν υμιν ειναι CT

45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς *Ἱεριχώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ †Ἱεριχώ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, †υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ᾄδο τυφλὸς *ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. 47 Καὶ ἀκούσας ὅτι

Ἰησοῦς ὁ †Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, †Ὁ υἱὸς ᾄΔαυίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.

48 Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ *Δαυίδ, ἐλέησόν με. 49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν

†αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ, Θάρσει· †ἔγχειραι, φωνεῖ σε.

50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ᾄαναστὰς ἤλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51 Καὶ ἀποκριθεὶς

*λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί †θέλεις ποιήσω σοί; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, †Ραββουνί,

* **10:46** ιεριχω | ιερειχω TH WH † **10:46** ιεριχω | ιερειχω TH WH † **10:46** υιος | ο υιος ANT CT § **10:46** ο | — ANT CT

* **10:46** εκαθητο παρα την οδον προσαιτων 98.5% | προσαιτης εκαθητο παρα την οδον CT 0.4% † **10:47** ναζωραιος 97.6% | ναζαρηνος CT 1% † **10:47** ο υιος | υιε ANT CT § **10:47** δαυιδ

| δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH * **10:48** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † **10:49** αυτον φωνηθηναι | φωνησατε αυτον ANT CT † **10:49** εγειραι | εγειρε ANT CT § **10:50**

αναστας | αναπηθησας CT * **10:51** λεγει αυτω ο ιησους | αυτω ο ιησους ειπε CT † **10:51** θελεις ποιησω σοι | σοι θελεις ποιησω ANT CT † **10:51** ραββουνι | ραβουνι PCK | ραββουνι

TR | ραββουνει WH

ἵνα ἀναβλέψω. ⁵² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, Ὑπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ *εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ †ἠκολούθει ‡τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

11

¹ Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς *Ἱερουσαλήμ, εἰς †Βηθσαφαῖ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ² καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ ‡εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἄνθρώπων κεκάθικε· *λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. ³ Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε †ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει· καὶ ‡εὐθέως αὐτὸν ἄποστέλλει ὧδε. ⁴ *Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὔρον †πῶλον δεδεμένον πρὸς ‡τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. ⁵ Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε

§ 10:52 ο δε | και ο ANT ECM NA SBL WH * 10:52 ευθεως | ευθυς CT † 10:52 ηκολουθει | ηκολουθησε PCK ‡ 10:52 τω ιησου | αυτω CT * 11:1 ιερουσαλημ | ιεροσολυμα CT † 11:1 βηθσαφαη | βηθφαγη BYZ CT TR ‡ 11:2 ευθεως | ευθυς CT § 11:2 ανθρωπων κεκαθικε | ουπω ανθρωπων εκαθισε CT * 11:2 λυσαντες αυτον αγαγετε | λυσατε αυτον και φερετε CT † 11:3 οτι | — NA WH ‡ 11:3 ευθεως | ευθυς CT § 11:3 αποστελλει | αποστελει TR | αποστελλει παλιw ANT ECM* NA SBL TH WH * 11:4 απηλθον δε | και απηλθον CT † 11:4 πωλον | τον πωλον ANT BYZ PCK TR ‡ 11:4 την | — CT § 11:5 εστηκοτων | εστωτων PCK

λύοντες τὸν πῶλον; ⁶ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτοῖς καθὼς †ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. ⁷ Καὶ ‡ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ §ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' *αὐτῷ. ⁸ †Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ‡στοιβάδας §ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννουν εἰς τὴν ὁδόν. ⁹ Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, *λέγοντες,

Ὡσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

¹⁰ Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία †ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν ‡Δαυίδ.

Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα §ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, *ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹² Καὶ τῆ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέειπεν. ¹³ Καὶ ἰδὼν συκῆν

* **11:6** ειπον | ειπαν ECM NA SBL WH † **11:6** ενετειλατο | ειπεν CT ‡ **11:7** ηγαγον | φερουσι CT § **11:7** επεβαλον | επιβαλλουσιν CT * **11:7** αυτω | αυτον CT † **11:8** πολλοι δε | και πολλοι CT ‡ **11:8** στοιβαδας | στιβαδας CT § **11:8** εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννουν εις την οδον 77.7% | κοψαντες εκ των αγρων CT 0.4% * **11:9** λεγοντες | — CT † **11:10** εν ονοματι κυριου | — CT ‡ **11:10** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § **11:11** ο ιησους και | — CT * **11:11** οψιας | οψε SBL WH

†μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα
 ‡εὔρησει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ’ αὐτήν,
 οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· Σοῦ γὰρ ἦν καιρὸς
 σύκων. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτῇ, Μηκέτι †ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς
 καρπὸν ‡φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ
 εἰσελθὼν *ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο
 ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ †ἀγοράζοντας
 ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν
 κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν
 πωλοῦντων τὰς περιστεράς κατέστρεψε·
¹⁶ καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ
 τοῦ ἱεροῦ. ¹⁷ Καὶ ἐδίδασκε, ‡λέγων Ἐαὐτοῖς, Οὐ
 γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
 κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; Ὑμεῖς δὲ
 *ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. ¹⁸ Καὶ
 ἤκουσαν οἱ †γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
 ἐζήτησαν πῶς αὐτὸν ‡ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο

† 11:13 μακροθεν | απο μακροθεν ANT ECM* NA SBL TH
 WH ‡ 11:13 ευρησει τι | τι ευρησει ANT CT § 11:13
 ου γαρ ην καιρος | ο γαρ καιρος ουκ ην CT * 11:14 ο
 ιησους | — ANT CT † 11:14 εκ σου εις τον αιωνα | εις
 τον αιωνα εκ σου CT ‡ 11:14 φαγοι | φαγη PCK § 11:15
 ερχονται | ερχονται παλιw ANT * 11:15 ο ιησους | — CT
 † 11:15 αγοραζοντας | τους αγοραζοντας ANT CT ‡ 11:17
 λεγων | και ελεγεν CT § 11:17 αυτοις | — WH * 11:17
 εποιησατε αυτον | αυτον εποιησατε ANT | πεποιηκατε αυτον
 CT † 11:18 γραμματεις και οι αρχιερεις | γραμματεις και οι
 φαρισαιοι και οι αρχιερεις ANT | αρχιερεις και οι γραμματεις
 CT ‡ 11:18 απολεσωσιν | απολεσουσιν PCK TR

γὰρ αὐτόν, §ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ *ὅτε ὁψὲ ἐγένετο, †ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

²⁰ Καὶ †πρωὶ παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. ²¹ Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, §Ραββί, ἴδε, ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήραται. ²² Καὶ ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. ²³ Ἀμὴν †γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῆ ἓν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ †πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ. ²⁴ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πάντα ὅσα §ἂν προσευχόμενοι αἰτήσθε, πιστεύετε ὅτι *λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. ²⁵ Καὶ ὅταν †στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα

---

§ **11:18** οτι πας | πας γαρ CT * **11:19** οτε | οταν CT † **11:19** εξεπορευετο | εξεπορευοντο ECM* NA SBL WH ‡ **11:20** πρωι παραπορευομενοι | παραπορευομενοι πρωι ANT CT § **11:21** ραββι | ραββει TH WH * **11:22** ο | — TR † **11:23** γαρ | — NA SBL TH WH ‡ **11:23** πιστευση οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη 93.2% | πιστευη οτι ο λαλει γινεται (γεινεται TH) εσται αυτω ECM NA SBL WH 0.3% | πιστευσει οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη ANT 0% § **11:24** αν προσευχομενοι αιτησθε | αν προσευχομενοι αιτεισθε ANT BYZ TR | προσευχεσθε και αιτεισθε CT * **11:24** λαμβανετε 97.7% | ελαβετε CT 0.7% † **11:25** στηκητε | στηκετε ECM* NA SBL TH WH

ὕμῶν. ²⁶ †Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ²⁸ καὶ ἠλέγουσιν αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; *Καὶ τίς σοι †τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς †ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς §καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ³⁰ Τὸ βάπτισμα *Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; †Ἀποκρίθητέ μοι. ³¹ Καὶ †ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, §Εὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ³² *Ἄλλ' εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν †λαόν· ἅπαντες γὰρ

‡ **11:26** ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων | ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων αφησει τα παραπτωματα υμων ANT | — NA SBL TH WH [Note: ECM encloses this text with double brackets.] § **11:28** λεγουσιν | ελεγον CT * **11:28** και | η ANT CT † **11:28** την εξουσιαν ταυτην εδωκεν | εδωκε την εξουσιαν ταυτην ANT CT ‡ **11:29** αποκριθεις | — CT § **11:29** και εγω | καγω ANT TR | — CT * **11:30** ιωαννου | το ιωαννου ECM NA SBL TH | το ιωανου WH † **11:30** αποκριθητε μοι | — PCK ‡ **11:31** ελογιζοντο | διελογιζοντο CT § **11:31** εαν | τι ειπωμεν εαν SBL * **11:32** αλλ | αλλ εαν TR | αλλα ANT NA²⁷ SBL TH WH † **11:32** λαον 95.1% | οχλον NA SBL TH WH 4.6%

εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν.
 33 Καὶ ἀποκριθέντες *λέγουσι τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἶδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς †ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

12

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς *λέγειν, Ἀμπελῶνα †ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμόν, καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ †ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. 2 Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. 3 *Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν †ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κάκεῖνον †λιθοβολήσαντες ὤκεφαλαίωσαν, καὶ *ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. 5 Καὶ †πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κάκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, †τοὺς μὲν ὤδερντες, *τοὺς

‡ 11:32 ιωαννην | ιωανην WH § 11:32 οτι οντως 91.3% |
 οτι ANT 3.2% | οντως οτι CT 1% * 11:33 λεγουσι τω ιησου
 | τω ιησου λεγουσιν CT † 11:33 αποκριθεις | — CT * 12:1
 λεγειν | λαλειν CT † 12:1 εφυτευσεν ανθρωπος | ανθρωπος
 εφυτευσε ECM NA SBL WH ‡ 12:1 εξεδото | εξεδето CT
 § 12:2 του καρπου | των καρπων CT * 12:3 οι δε | και ANT
 CT † 12:3 εδειραν | εδηραν PCK ‡ 12:4 λιθοβολησαντες
 | — CT § 12:4 εκεφαλαιωσαν | εκεφαλιωσαν CT * 12:4
 απεστειλαν ητιμωμενον | ητιμασαν CT † 12:5 παλιν | — CT
 ‡ 12:5 τους | ους ANT CT § 12:5 δερντες | δαιρντες PCK
 * 12:5 τους | ους ANT CT

δὲ †ἀποκτένοντες. ⁶ Ἐτι †οὖν ἓνα θυῖον ἔχων ἀγαπητὸν *αὐτοῦ, ἀπέστειλε †καὶ αὐτὸν †πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υῖόν μου. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ θυγεωργοὶ *εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. ⁸ Καὶ λαβόντες †αὐτὸν ἀπέκτειναν, καὶ †ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. ⁹ Τί θυῖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς *γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ¹⁰ Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε,

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
¹¹ παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

¹² Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι

---

† 12:5 αποκτενοντες | αποκτεινοντες TR | αποκτεννοντες
ANT ECM NA SBL TH | αποκτειννυτες WH † 12:6 ουν |
— CT § 12:6 υιον εχων | ειχεν υιον CT * 12:6 αυτου
| — CT † 12:6 και | — CT † 12:6 προς αυτους εσχατον
88.9% | εσχατον προς αυτους ANT CT 8.4% § 12:7 γεωργοι
| γεωργοι θεασαμενοι αυτον ερχομενον ANT * 12:7 ειπον
προς εαυτους | προς εαυτους ειπον ANT | προς εαυτους ειπαν
CT † 12:8 αυτον απεκτειναν | απεκτειναν αυτον ANT CT
‡ 12:8 εξεβαλον | εξεβαλον αυτον ANT CT § 12:9 ουν | —
SBL WH * 12:9 γεωργους | γεωργους τουτους ANT

πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν †ἀπῆλθον.

¹³ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. ¹⁴ †Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. §Ἐξεστὶ *κῆνσον Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὐ; ¹⁵ Δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς, Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. ¹⁶ Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ †εἶπον †αὐτῷ, Καίσαρος. ¹⁷ §Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν *αὐτοῖς, †Ἀποδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ †ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

¹⁸ Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ §ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, ¹⁹ Διδάσκαλε, *Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι Ἐάν τινος ἀδελφός

† 12:12 απηλθον | απηλθαν WH † 12:14 οι δε 98.8% | και CT 1.1% § 12:14 εξεστι | ειπον ουν ημιν εξεστι ANT * 12:14 κησον καισαρι δουναι 90.9% | δουναι κησον καισαρι ANT CT 4.8% † 12:16 ειπον | ειπαν CT † 12:16 αυτω | — ANT § 12:17 και αποκριθεις ο | ο δε CT * 12:17 αυτοις | — WH † 12:17 αποδοτε τα καισαρος | τα καισαρος αποδοτε CT † 12:17 εθαυμασαν | εξεθαυμαζον CT § 12:18 επηρωτησαν | επηρωτων ANT CT * 12:19 μωσης | μωυσης ANT CT

ἀποθάνη, καὶ καταλίπη γυναῖκα, καὶ †τέκνα μὴ ἀφῆ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα †αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁰ Ἐπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα· ²¹ καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, *καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²² Καὶ †ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. †Ἐσχάτη πάντων †ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²³ Ἐν τῇ *ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖκα.

²⁴ †Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ²⁵ Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε †γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἑοῖ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶ Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ *Μωσέως, ἐπὶ †τοῦ βάτου, †ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ

---

† 12:19 τέκνα μὴ ἀφῆ | μὴ ἀφῆ τέκνον CT † 12:19 αὐτου | — CT § 12:20 ἑπτα | ἑπτα οὐν ANT SCR * 12:21 καὶ οὐδε αὐτος ἀφῆκε 93.4% | μὴ καταλιπων CT 0.5% | καὶ οὐδε αὐτος οὐκ ἀφῆκε ANT 0.1% † 12:22 ἐλαβον αὐτην οἱ ἑπτα καὶ | οἱ ἑπτα CT † 12:22 ἐσχάτη | ἐσχάτον CT § 12:22 ἀπεθανε καὶ ἡ γυνή | καὶ ἡ γυνή ἀπεθανεν CT * 12:23 ἀναστασει ὅταν ἀναστῶσιν 61% | οὐν ἀναστασει ὅταν ἀναστῶσιν ANT TR 31.6% | ἀναστασει TH WH 0.7% † 12:24 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς | εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς CT † 12:25 γαμίσκονται | γαμίζονται ANT CT § 12:25 οἱ | — ECM NA PCK SBL WH * 12:26 μωσσεως | μωσσεως ANT BYZ CT | μωσσεως PCK † 12:26 του | της TR † 12:26 ως | πως ANT CT

Θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; 27 Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ζώντων· Ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, εἶδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶ ἡ πρώτη πάντων ἐντολή; 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη πάντων τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε, Ἰσραήλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι· 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. Ἄυτη πρώτη ἐντολή. 31 Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι. 32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς, Καλῶς,

§ 12:26 ο | — WH * 12:26 ο | — WH † 12:27 ο | — CT
‡ 12:27 θεος | — ANT CT § 12:27 υμεις ουν 87.9% | — CT
0.5% * 12:28 συζητουτων | συζητουτων TH WH † 12:28
ειδωσ | ιδων ANT ECM* NA SBL ‡ 12:28 αυτοις απεκριθη |
απεκριθη αυτοις CT § 12:28 πρωτη παντων εντολη | πρωτη
πασων εντολη PCK TR | εντολη πρωτη παντων CT * 12:29
ο δε ιησους απεκριθη αυτω | απεκριθη ο ιησους CT † 12:29
παντων των εντολων | πασων των εντολων PCK TR | παντων
εντολη ANT | εστιν CT ‡ 12:29 ημων | υμων PCK § 12:30
της | — WH * 12:30 αυτη πρωτη εντολη 84% | — ECM NA
SBL WH 1% † 12:31 και δευτερα ομοια αυτη | και δευτερα
ομοια αυτη HF | δευτερα αυτη ECM NA SBL WH ‡ 12:31
σεαυτον | εαυτον ANT § 12:32 και | — WH

διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας *εἶπας ὅτι εἷς †ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. ³³ καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης †τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, §καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν, *πλεῖον ἐστι πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ †θυσιῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν †αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς §ἐστι Δαυὶδ; ³⁶ Αὐτὸς *γὰρ †Δαυὶδ εἶπεν ἐν †Πνεύματι Ἁγίῳ,

§Λέγει *ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου,

Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου †ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

---

* **12:32** ειπας | ειπες CT † **12:32** εστι | εστι θεος TR † **12:33** της | — WH § **12:33** και εξ ολης της ψυχης | — CT * **12:33** πλειον | περισσοτερον CT † **12:33** θυσιων | των θυσιων ECM* TR † **12:34** αυτον | — ANT § **12:35** εστι δαυιδ | εστι δαβιδ HF TR | δαυιδ εστιν ANT ECM NA SBL | δαυειδ εστιν TH WH * **12:36** γαρ | — CT † **12:36** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † **12:36** πνευματι | τω πνευματι τω CT TR § **12:36** λεγει | ειπε(ν) CT TR * **12:36** ο | — NA SBL WH † **12:36** υποποδιον | υποκατω ECM NA SBL WH

37 Αὐτὸς οὖν Σαυιδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἠδέως.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις· 40 οἱ κατασθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι ὀφείλουσι περισσότερον κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. 42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶ κοδράντης. 43 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ταύτη ἢ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς

‡ 12:37 ουν | — CT § 12:37 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH * 12:37 υιος αυτου εστι | αυτου εστιν υιος CT † 12:38 ελεγεν αυτοις εν τη διδαχη αυτου | εν τη διδαχη αυτου ελεγε CT ‡ 12:40 κατασθιοντες | κατασθοντες WH § 12:40 ληψονται | λημψονται CT * 12:41 ο ιησους | — CT † 12:41 εβαλλον | εβαλον PCK ‡ 12:43 λεγει | ειπεν ANT CT § 12:43 αυτη η πτωχη | η πτωχη αυτη ANT * 12:43 βεβληκε 89.4% | εβαλε ANT CT 10.5% † 12:43 βαλλοντων | βαλοντων BYZ TR

ὕστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν,
ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13

¹ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ
ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ
οἰκοδομαί. ² Καὶ *ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας
οἰκοδομάς; Οὐ μὴ †ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ ‡λίθω, ὃς
οὐ μὴ καταλυθῆ.

³ Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν
Ἑλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, Σέπηρώτων
αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
*Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, ⁴ †εἶπε ἡμῖν, πότε
ταῦτα ἔσται; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη
‡πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς
Σἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μὴ
τις ὑμᾶς πλανήσῃ. ⁶ Πολλοὶ *γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγὼ εἰμι· καὶ
πολλοὺς πλανήσουσιν. ⁷ Ὅταν δὲ ἀκούσητε
πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε·
δεῖ †γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος.

* **13:2** ο ιησους αποκριθεις | αποκριθεις ο ιησους PCK | ο
ιησους CT † **13:2** αφεθη 78.4% | αφεθη ωδε ANT CT PCK 21.4%

‡ **13:2** λιθω | λιθον ANT CT § **13:3** επηρωτων | επηρωτα CT

* **13:3** ιωαννης | ιωανης WH † **13:4** ειπε | ειπον CT ‡ **13:4**
παντα ταυτα συντελεισθαι | ταυτα συντελεισθαι παντα CT
§ **13:5** αποκριθεις αυτοις ηρξατο λεγειν | αποκριθεις ηρξατο
λεγειν αυτοις ANT | ηρξατο λεγειν αυτοις CT * **13:6** γαρ |
— CT † **13:7** γαρ | — CT

8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· ὁκαὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, *καὶ ἔσονται †λιμοὶ καὶ ταραχαὶ· †ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.

9 Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· παραδώσουσι ὁγὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ *εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων †σταθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη †δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 Ὅταν δὲ *ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί †λαλήσητε, †μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ὁξεστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. 12 *Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 Καὶ ἔσεσθε †μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς

---

‡ 13:8 επι | επ CT § 13:8 και | — CT * 13:8 και | — CT † 13:8 λιμοι και ταραχαι 96% | λιμοι CT 0.5% ‡ 13:8 αρχαι | αρχη CT § 13:9 γαρ | — CT * 13:9 εις συναγωγας | εν ταις συναγωγαῖς αυτων ANT † 13:9 σταθησεσθε | αχθησεσθε PCK SCR ‡ 13:10 δει πρωτον | πρωτον δει ECM* NA SBL TH WH § 13:11 οταν δε | και οταν CT * 13:11 αγαγωσιν | αγωσιν CT PCK † 13:11 λαλησητε | λαλησετε PCK ‡ 13:11 μηδε μελετατε | — CT § 13:11 εστε υμεις | υμεις εστε ANT * 13:12 παραδωσει δε | και παραδωσει CT † 13:13 μισουμενοι | μισουμενοι TH

ἐρημώσεως, †τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιήλ τοῦ προφήτου, §έστως ὅπου οὐ δεῖ — ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω—τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ¹⁵ ὁ *δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω †εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ †εἰσελθέτω §ἀραιί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν *ῶν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἀραιί τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. ¹⁷ Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ¹⁸ Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται †ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. ¹⁹ Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψεις, οἷα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως †ῆς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. ²⁰ Καὶ εἰ μὴ §Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. ²¹ *Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, †Ἰδού, ὧδε ὁ Χριστός, †ἢ §Ἰδού, ἐκεῖ, μὴ *πιστεύετε. ²² Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ

‡ 13:14 το ρηθεν υπο δανιηλ του προφητου | — CT § 13:14 εστως | εστηκοτα CT * 13:15 δε | — SBL WH † 13:15 εις την οικιαν 94.3% | — CT 2.6% ‡ 13:15 εισελθετω | εισελθατω CT § 13:15 αραιι τι | τι αραιι SBL TH WH * 13:16 ων | — CT † 13:18 η φυγη υμων | — CT ‡ 13:19 ης | ην CT § 13:20 κυριος εκολοβωσε | εκολοβωσε κυριος ANT ECM NA SBL WH * 13:21 τοτε | και τοτε ANT BYZ CT HF TR † 13:21 ιδου | ιδε CT ‡ 13:21 η | — ANT CT PCK § 13:21 ιδου | ιδε CT * 13:21 πιστευετε | πιστευσητε PCK TR

τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, †καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ²³ Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· †ιδού, προεῖρηκα ὑμῖν ὅπαντα.

²⁴ *Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, ²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες †τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. ²⁶ Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. ²⁷ Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους †αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁσίου ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου *γῆς ἕως ἄκρου †οὐρανοῦ.

²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν †αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ὀρθρὸς γένηται, καὶ ἐκφύη τὰ φύλλα, *γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· ²⁹ οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν †ταῦτα ἴδητε †γινόμενα, §γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς

† 13:22 και | — ECM* NA SBL TH WH † 13:23 ιδου | — ECM* NA SBL TH WH § 13:23 παντα | απαντα ANT * 13:24 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 13:25 του ουρανου εσονται εκπιπτοντες | εσονται εκ του ουρανου πιπτοντες ANT CT † 13:27 αυτου | — ECM* NA SBL TH WH § 13:27 αυτου | — SBL * 13:27 γης | της γης ANT † 13:27 ουρανου | του ουρανου ANT † 13:28 αυτης ηδη ο κλαδος 49.8% | ηδη ο κλαδος αυτης CT PCK 28.9% | αυτης ο κλαδος ηδη ANT 5% § 13:28 απαλος γενηται | γενηται απαλος ANT * 13:28 γινωσκετε | γινωσκεται PCK | γεινωσκετε TH † 13:29 ταυτα ιδητε | ιδητε ταυτα ANT ECM* NA SBL TH WH † 13:29 γινομενα | γεινομενα TH § 13:29 γινωσκετε | γεινωσκετε TH

ἐστιν ἐπὶ θύραις. ³⁰ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ *πάντα ταῦτα γένηται. ³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ †παρελεύσεται, οἱ δὲ ‡λόγοι μου οὐ §μὴ *παρέλθωσι.

³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης †ἡ ‡ώρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι §οὶ ἐν *οὐρανῶ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. ³³ Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε †καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν. ³⁴ Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ‡καὶ ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῶ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. ³⁵ Γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, §ὸ σῶσέ, ἡ *μεσονυκτίου, ἡ ἀλεκτοροφωνίας, ἡ πρωί· ³⁶ μὴ ἐλθῶν †ἐξαίφνης εὖρη ὑμᾶς καθεύδοντας. ³⁷ ‡Α δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.

14

¹ Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ

* **13:30** παντα ταυτα | ταυτα παντα ECM* NA SBL TH WH † **13:31** παρελευσεται | παρελευσονται ANT BYZ CT TR ‡ **13:31** λογοι μου | εμοι λογοι ANT § **13:31** μη | — WH * **13:31** παρελθωσι | παρελευσονται ANT CT † **13:32** η | και TR ‡ **13:32** ωρας | της ωρας ANT CT TR § **13:32** οι εν | εν ANT ECM* NA SBL TH WH * **13:32** ουρανω | τω ουρανω PCK † **13:33** και προσευχεσθε 82% | προσευχεσθε PCK 13.9% | — ECM NA SBL WH 0.6% ‡ **13:34** και | — CT § **13:35** οψε | η οψε CT * **13:35** μεσονυκτιου | μεσονυκτιον CT † **13:36** εξαιφνης | εξεφνης WH ‡ **13:37** α | ο CT

δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. ² Ἔλεγον *δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε †θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

³ Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· †καὶ συντρίψασα §τὸ ἀλάβαστρον, κατέχευεν αὐτοῦ *κατὰ τῆς κεφαλῆς. ⁴ Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, †καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ⁵ Ἡδύνατο γὰρ †τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω §τριακοσίων δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἔργον *εἰργάσατο †ἐν ἐμοί. ⁷ Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε †αὐτούς §εὺ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ⁸ Ὁ *ἔσχεν †αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι †μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ⁹ §Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου

* 14:2 δε | γαρ CT † 14:2 θορυβος εσται | εσται θορυβος CT ‡ 14:3 και | — CT § 14:3 το | τον BYZ | την CT

* 14:3 κατα | — CT † 14:4 και λεγοντες | λεγοντες ANT | — CT ‡ 14:5 τουτο | τουτο το μυρον ANT CT § 14:5 τριακοσιων δηναριων | δηναριων τριακοσιων ECM* NA SBL TH WH * 14:6 ειργασατο | ηργασατο CT † 14:6 εν εμοι | εις εμε TR ‡ 14:7 αυτους | αυτοις CT § 14:7 ευ | παντοτε ευ WH * 14:8 εσχεν | ειχεν TR † 14:8 αυτη | — CT ‡ 14:8 μου το σωμα | το σωμα μου CT § 14:9 αμην | αμην δε BYZ CT HF

*ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον †τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁰ Καὶ †ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα *παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. ¹¹ Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ †ἀργύριον δοῦναι, καὶ ἐζήτηει πῶς †εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ.

¹² Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ὁδοιμασώμεν ἵνα φάγης τὸ Πάσχα; ¹³ Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¹⁴ καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστὶ τὸ *κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; ¹⁵ Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει †ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· †ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ ὁδοιμασώμενοι, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν,

* 14:9 εαν | αν TR † 14:9 τουτο | — ECM* NA SBL TH WH
 † 14:10 ο | — ANT CT PCK § 14:10 ο ισκαριωτης | ισκαριωθ
 ο CT * 14:10 παραδω αυτον | αυτον παραδοι CT † 14:11
 αργυριον | αργυρια ANT PCK † 14:11 ευκαιρωσ αυτον
 παραδω | αυτον ευκαιρωσ παραδοι CT § 14:12 ετοιμασωμεν
 | ετοιμασομεν BYZ HF PCK * 14:14 καταλυμα | καταλυμα
 μου ANT CT † 14:15 ανωγειον | αναγατιον BYZ CT | ανωγειων
 PCK | ανωγατιον ANT † 14:15 εκει | και εκει ECM* NA SBL
 TH WH § 14:16 αυτου | — CT

καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ Πάσχα.

17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, *εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 †Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς †καθ' εἷς, Μῆτι ἐγώ; §Καὶ ἄλλος, Μῆτι ἐγώ; 20 Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς †ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ †τρυβλίον. 21 §Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν *ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβῶν †ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, †εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, §φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. 23 Καὶ λαβῶν *τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου,

---

* 14:18 ειπεν ο ιησους | ο ιησους ειπεν CT † 14:19 οι δε | — CT † 14:19 καθ | κατα CT § 14:19 και αλλος μητι εγω 87.5% | — CT 8.2% * 14:20 αποκριθεις | — CT † 14:20 εκ | — CT † 14:20 τρυβλιον 96% | εν τρυβλιον WH 0.2% § 14:21 ο | οτι ο CT * 14:21 ην | — ECM* NA SBL TH WH † 14:22 ο ιησους | — ECM* NA SBL TH WH † 14:22 ευλογησας | και ευλογησας PCK § 14:22 φαγετε | — CT * 14:23 το | — CT

†τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ †περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ²⁵ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῶ ἐκ τοῦ §γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

²⁷ Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε *ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ †διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. ²⁸ †Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, §Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. ³⁰ Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι *σὺ σήμερον †ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς †ἀπαρνήσῃ με. ³¹ Ὁ §δὲ *ἐκπερισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, Ἐάν †με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε †ἀπαρνήσωμαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα

---

† 14:24 το της καινης 85.2% | της CT 0.5% † 14:24 περι πολλων εκχυνομενον | εκχυννομενον υπερ πολλων CT § 14:25 γενηματος | γεννηματος TR * 14:27 εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη | — CT † 14:27 διασκορπισθησεται τα προβατα | διασκορπισθησονται τα προβατα ANT | τα προβατα διασκορπισθησονται CT † 14:28 αλλα μετα | μετα δε PCK § 14:29 και ει | ει και CT * 14:30 συ | — TR † 14:30 εν τη νυκτι ταυτη | ταυτη τη νυκτι CT † 14:30 απαρνηση με | με απαρνηση CT § 14:31 δε | δε πετρος ANT * 14:31 εκπερισσου ελεγε μαλλον | εκπερισσως ελαλει CT † 14:31 με δεη | δεη με NA SBL TH WH † 14:31 απαρνησωμαι | απαρνησωμαι ANT CT TR

Ἐγεθημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε ὧδε, ἕως *προσεύξωμαι. ³³ Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην ἅμεθ' αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. ³⁴ Καὶ *λέγει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. ³⁵ Καὶ ἠπροσελθὼν μικρόν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. ³⁶ Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι. Ἐπαρένεγκε τὸ ποτήριον *ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. ³⁷ Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ³⁸ Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ σεῖσέληθε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ³⁹ Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. ⁴⁰ Καὶ *ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς

§ 14:32 γεθημανη | γεθημανι ECM NA SBL | γεθημανει TH WH * 14:32 προσευξωμαι | προσευξομαι PCK † 14:33 ιακωβον | τον ιακωβον ECM NA TH TR WH ‡ 14:33 ιωαννην | τον ιωαννην ECM NA TH | τον ιωαννην WH § 14:33 μεθ' αὐτοῦ | μετ' αὐτοῦ CT * 14:34 λεγει | λεγειν ANT † 14:35 προσελθων | προελθων ANT CT PCK TR ‡ 14:35 επεσεν | επεσεν επι προσωπον ANT | επιπεν CT § 14:36 παρενεγκε | παρενεγκαι PCK * 14:36 απ εμου τουτο | τουτο απ εμου CT † 14:36 αλλα | αλλ ει ANT ‡ 14:37 ισχυσας | ισχυσατε ANT § 14:38 εισελθητε | ελθητε ECM* NA SBL TH WH * 14:40 υποστρεψας ευρεν αυτους παλιν 94.5% | παλιν ελθων ευρεν αυτους CT 0.5%

πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ †οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν †βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ἤδειςαν τί Σαὐτῷ ἀποκριθῶσι. ⁴¹ Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε *λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἰδοῦ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. ⁴² Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. Ἰδοῦ, ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.

⁴³ Καὶ †εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, †παραγίνεται ΣἸούδας, εἷς *ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος †πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, †παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ Στῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴ Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, Ὅν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν, καὶ *ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ Καὶ ἐλθὼν, †εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει †αὐτῷ, ΣἸραββί, ραββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ Οἱ δὲ *ἐπέβαλον †ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν,

† 14:40 οἱ οφθαλμοὶ αὐτῶν | αὐτῶν οἱ οφθαλμοὶ CT † 14:40
 βεβαρημένοι | καταβαρυνόμενοι ANT CT PCK § 14:40 αὐτῶ
 ἀποκριθῶσι | ἀποκριθῶσιν αὐτῶ ANT CT * 14:41 λοιπὸν
 | τὸ λοιπὸν CT TR † 14:43 εὐθέως | εὐθύς CT † 14:43
 παραγίνεται | παραγίνεται TH § 14:43 ἰουδᾶς | ἰουδᾶς
 ὁ ἰσκαριωτῆς ANT | ὁ ἰουδᾶς WH * 14:43 ὢν | — ANT CT
 † 14:43 πολὺς | — CT † 14:43 παρὰ | ἀπεσταλμένοι παρὰ
 ANT § 14:43 τῶν | — ANT * 14:44 ἀπαγάγετε | ἀπαγάγετε
 NA SBL TH WH † 14:45 εὐθέως | εὐθύς CT † 14:45 αὐτῷ |
 — ANT CT TR § 14:45 ραββὶ ραββί | χαιρε ραββί ANT | ραββί
 ECM NA SBL | ραββί TH WH * 14:46 ἐπέβαλον | ἐπέβαλαν
 SBL WH † 14:46 ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν | τὰς χεῖρας
 αὐτῶ ECM* NA SBL TH WH | τὰς χεῖρας αὐτῶν ECM*

καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ⁴⁷ Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὄτιον. ⁴⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ ληστήν ὁ ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; ⁴⁹ Καθ' ἡμέραν *ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκράτησατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. ⁵⁰ Καὶ ἀφέντες αὐτόν †πάντες ἔφυγον.

⁵¹ Καὶ †εἷς τις νεανίσκος ὤκολούθησεν αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. Καὶ κρατοῦσιν αὐτόν *οἱ νεανίσκοι. ⁵² ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν †ἀπ' αὐτῶν.

⁵³ Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται †αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. ⁵⁴ Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν ὁ συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. ⁵⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν,

---

‡ **14:47** ωτιον | ωταριον CT § **14:48** εξηλθετε | εξηλατε CT * **14:49** ημην προς υμας | προς υμας ημην ANT † **14:50** παντες εφυγον | εφυγον παντες ANT CT ‡ **14:51** εις τις νεανισκος 98.7% | νεανισκος τις ECM* NA SBL TH WH 0.5% § **14:51** ηκολουθησεν | ηκολουθει TR | συνηκολουθει CT * **14:51** οι νεανισκοι | — CT † **14:52** απ αυτων 96.7% | — CT 0.3% ‡ **14:53** αυτω | — ECM NA SBL WH § **14:54** συγκαθημενος | συγκαθημενος TH WH

εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ *εὕρισκον.
 56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ,
 καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 Καὶ τινες
 ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ,
 λέγοντες 58 ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ
 λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τούτου
 τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
 ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 Καὶ οὐδὲ
 οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ
 ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ἡμέσον †ἐπηρώτησε
 τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Τί
 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 Ὁ δὲ ἐσιώπα,
 καὶ δούδεν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
 ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ
 Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλόγητου; 62 Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου *ἐκ δεξιῶν καθημένον
 τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον †μετὰ τῶν
 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
 †διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί
 ἔτι χρειαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 Ἰηκούσατε
 τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ
 δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν *εἶναι ἔνοχον
 θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν

* 14:55 ευρισκον | ηυρισκον CT † 14:60 μεσον | το μεσον
 ANT TR † 14:60 επηρωτησε | επηρωτα ANT § 14:61 ουδεν
 απεκρινατο | ουκ απεκρινατο ουδεν CT * 14:62 εκ δεξιων
 καθημενον | καθημενον εκ δεξιων TR † 14:62 μετα | επι
 ANT † 14:63 διαρρηξας | διαρηξας WH § 14:64 ηκουσατε
 | ηκουσατε παντως ANT * 14:64 ειναι ενοχον | ενοχον ειναι
 CT

αὐτῶ, καὶ περικαλύπτειν †τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῶ, ‡Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ραπίσμασιν αὐτόν §ξβαλλον.

⁶⁶ Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου *ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⁶⁷ καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῶ λέγει, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ †Ναζαρηνοῦ ‡Ἰησοῦ ἦσθα. ⁶⁸ Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων, §Οὐκ οἶδα, *οὐδὲ ἐπίσταμαι †τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· ‡καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. ⁶⁹ Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτόν §πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς *παρεστηκόσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ⁷⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, †καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ⁷¹ Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ‡ὀμνῦναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον

---

† **14:65** το προσωπον αυτου | αυτου το προσωπον CT ‡ **14:65** προφητευσον | προφητευσον ημιν τις εστιν ο παισας σε ANT § **14:65** εβαλλον 55.1% | εβαλον ANT BYZ 37% | ελαβον CT 5.7% * **14:66** εν τη αυλη κατω | κατω εν τη αυλη ANT CT † **14:67** ναζαρηνου ιησου | ιησου του ναζαρηνου ANT ‡ **14:67** ιησου ησθα | ησθα του ιησου CT § **14:68** ουκ | ουτε CT * **14:68** ουδε | ουτε BYZ CT HF PCK † **14:68** τι συ | συ τι CT ‡ **14:68** και αλεκτωρ εφωνησε 97.2% | — ECM* WH 0.5% § **14:69** παλιν ηρξατο | ηρξατο παλιν CT * **14:69** παρεστηκοσιν | παρεστωσιν CT † **14:70** και η λαλια σου ομοιαζει | — ECM NA TH WH ‡ **14:71** ομνυναι | ομνυειν TR

τοῦτον ὃν λέγετε. ⁷² Ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος *τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα †φωνῆσαι δὶς, †ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15

¹ Καὶ *εὐθέως †ἐπὶ τὸ πρῶτὸ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν †τῷ §Πιλάτῳ. ² Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ *Πιλάτος, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς †εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγεις. ³ Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς †πολλά. ⁴ Ὁ δὲ §Πιλάτος πάλιν *ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Ἴδε, πόσα σου †καταμαρτυροῦσιν. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν †Πιλάτου.

---

§ 14:72 και 96.6% | και ευθυς ECM* NA SBL TH WH 0.8%
 * 14:72 το ρημα ο | του ρηματος ου TR | το ρημα ως CT
 † 14:72 φωνησαι δις | δις φωνησαι WH † 14:72 απαρνηση
 με τρις | τρις με απαρνηση CT * 15:1 ευθεως | ευθυς CT
 † 15:1 επι το 80% | — ECM* NA SBL TH WH 1.1% † 15:1 τω
 | — CT § 15:1 πιλατω | πειλατω TH WH * 15:2 πιλατος |
 πειλατος TH WH † 15:2 ειπεν αυτω | αυτω λεγει CT † 15:3
 πολλα | πολλα αυτος δε ουδεν απεκρινατο ANT SCR § 15:4
 πιλατος | πειλατος TH WH * 15:4 επηρωτησεν | επηρωτα
 ANT CT † 15:4 καταμαρτυρουσιν | κατηγορουσιν CT † 15:5
 πιλατον | πειλατον TH WH

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃν περ ἠτοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν *συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς αἰεὶ ἐποίει αὐτοῖς. 9 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 *Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς. 11 Οἱ δὲ ἄρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. 14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ *περισσοτέρως ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. 15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

§ 15:6 ονπερ ητουντο | ον παρητουντο ECM* NA SBL TH WH
 * 15:7 συστασιαστων | στασιαστων CT † 15:8 αναβοησας
 | αναβας ECM* NA SBL TH WH ‡ 15:8 αει | — ECM NA SBL
 WH § 15:9 πιλατος | πειλατος TH WH * 15:10 εγινωσκε |
 εγεινωσκε TH † 15:12 πιλατος | πειλατος TH WH ‡ 15:12
 αποκριθεις παλιν | παλιν αποκριθεις CT § 15:12 ειπεν |
 ελεγεν CT * 15:12 θελετε | — ECM TH WH † 15:12 βασιλεα
 | τον βασιλεα ANT CT ‡ 15:14 πιλατος | πειλατος TH WH
 § 15:14 κακον εποιησεν | εποιησε κακον ANT CT * 15:14
 περισσοτερωσ | περισσως CT † 15:15 πιλατος | πειλατος
 TH WH

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, καὶ †συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν.

17 Καὶ †ξενδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι *αὐτόν, Χαῖρε, †ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 19 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια †τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ ΣΓολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστὶ *μεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ †πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον. †ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. 24 Καὶ †σταυρώσαντες αὐτόν, *διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτά, τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ

‡ 15:16 συγκαλοουσιν | συνκαλοουσιν TH WH § 15:17 ενδουουσιν | ενδιδυσκουσιν CT * 15:18 αυτον | αυτον και λεγειν PCK † 15:18 ο βασιλευς | βασιλευ BYZ CT TR ‡ 15:20 τα ιδια 96.2% | αυτου ECM* NA WH 0.8% § 15:22 γολγοθα | τον γολγοθαν CT * 15:22 μεθερμηνευομενον | μεθερμηνευομενος WH † 15:23 πιειν | — CT ‡ 15:23 ο | ος ECM* NA SBL TH WH § 15:24 σταυρωσαντες αυτον | σταυρουσιν αυτον και ECM* NA SBL TH WH * 15:24 διαμεριζονται | διεμεριζον TR

ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²⁶ Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ²⁷ Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. ²⁸ †Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ²⁹ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, †κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἔν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, ³⁰ σῶσον σεαυτόν, *καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ³¹ Ὁμοίως †καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ³² Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς †τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν Ἰαυτῷ. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι *αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

³³ †Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας †ἐνάτης. ³⁴ Καὶ τῇ ἑννάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς

---

† 15:28 και επληρωθη η γραφη η λεγουσα και μετα ανομων ελογισθη 84.9% | — NA SBL TH WH 11% [Note: ECM encloses this text with double brackets.] † 15:29 κινουντες | κεινουντες TH § 15:29 εν τρισιν ημεραις οικοδομων | οικοδομων εν τρισιν ημεραις ECM* NA SBL TH WH * 15:30 και καταβα | καταβας CT † 15:31 και | δε και ANT TR † 15:32 του | — CT § 15:32 αυτω | — BYZ CT TR * 15:32 αυτω 95.4% | συν αυτω ECM NA SBL WH 1.2% † 15:33 γενομενης δε | και γενομενης CT † 15:33 ενατης | εννατης TR § 15:34 ωρα τη ενατη | ωρα τη εννατη TR | ενατη ωρα CT

φωνῆ μεγάλη, *λέγων, Ἐλωΐ, Ἐλωΐ, †λιμὰ †σαβαχθανί; Ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, Ὁ Θεός §μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί *με ἐγκατέλιπες; ³⁵ Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, †Ἰδού, †Ἡλίαν φωνεῖ. ³⁶ Δραμῶν δὲ §εις, *καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς †τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων, Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται †Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν. ³⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. ³⁸ Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο §ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. ³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκῶς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω *κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς †ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς †ἦν Θεοῦ.

⁴⁰ Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς §ἦν *καὶ †Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ †τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ §Ἰωσῆ μητέρα, καὶ Σαλώμη, ⁴¹ αἱ *καί, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν

* 15:34 λεγων | — CT † 15:34 λιμα | λαμμα TR | λεμα ECM NA SBL | λαμα TH WH † 15:34 σαβαχθανι | σαβαχθανει TH WH § 15:34 μου | — PCK * 15:34 με εγκατελιπες | εγκατελιπες με ECM* NA SBL TH WH † 15:35 ιδου | ιδε ANT CT † 15:35 ηλιαν | ηλειαν WH § 15:36 εις | τις CT * 15:36 και | — TH WH † 15:36 τε | — CT † 15:36 ηλιας | ηλειας WH § 15:38 απο | απ CT * 15:39 κραζας 96.5% | — ECM* NA SBL TH WH 0.4% † 15:39 ο ανθρωπος ουτος | ουτος ο ανθρωπος CT † 15:39 ην θεου | θεου ην ECM NA SBL WH § 15:40 ην | — CT * 15:40 και | — PCK † 15:40 μαρια | μαριαμ WH † 15:40 του | — CT § 15:40 ιωση | ιωσητος CT * 15:41 και 88.8% | — CT 3.6%

αὐτῶ, καὶ διηκόνουν αὐτῶ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἰ συναναβᾶσαι αὐτῶ εἰς Ἱεροσόλυμα.

⁴² Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ †ἦν Παρασκευή, ὃ ἐστὶ †προσάββατον, ⁴³ §ἦλθεν Ἰωσήφ *ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς †Πιλάτον, καὶ ῥήτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ Ὁ δὲ †Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ §πάλαι ἀπέθανε. ⁴⁵ Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ *σῶμα τῷ Ἰωσήφ. ⁴⁶ Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, †καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ †κατέθηκεν αὐτόν ἐν §μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ⁴⁷ Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία *Ἰωσή ἐθεώρουν ποῦ †τίθεται.

16

¹ Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, *Μαρία

† **15:42** ἦν παρασκευη | παρασκευη ἦν PCK † **15:42** προσαββατον | προς σαββατον BYZ § **15:43** ἦλθεν | ἐλθων ANT CT PCK * **15:43** ο | — WH † **15:43** πιλατον | τον πιλατον ECM* NA SBL | τον πειλατον TH WH † **15:44** πιλατος | πειλατος TH WH § **15:44** παλαι 97.8% | ἠδη TH WH 1.5% * **15:45** σωμα | πτωμα CT † **15:46** και | — CT † **15:46** κατεθηκεν 93.8% | εθηκεν ECM* NA SBL TH WH 4.6% § **15:46** μνημειω | μνηματι ECM* WH * **15:47** ιωση | η ιωσητος CT † **15:47** τιθεται | τεθειται CT * **16:1** μαρια | η μαρια WH

ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία †Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν †αὐτόν. ² Καὶ λίαν πρῶτὸν Στῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. ³ Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; ⁴ Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι *ἀποκεκλύσται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. ⁵ Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ⁶ Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ⁷ †Ἄλλ' ὑπάγετε, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. ⁸ Καὶ †ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ

† 16:1 ιακωβου | η του ιακωβου ANT BYZ ECM* NA SBL TH TR WH | η ιακωβου ECM* † 16:1 αυτον | τον ιησουν PCK
 § 16:2 της μιας | τη μια των CT * 16:4 αποκεκλυσται | ανακεκλυσται ECM* WH † 16:7 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 16:8 εξελθουσαι | εξελθουσαι ταχυ TR § 16:8 δε | γαρ ECM* NA SBL TH WH

οὐδὲν *εἶπον, ἐφοβοῦντο †γάρ.‡

9 Ἐναστὰς *δὲ πρῶτῃ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, †ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. 11 †Κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρῃ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 Κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεῖνοις ἐπίστευσαν.

14 Ἐὐστερον ἀνακειμένοις *αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπίστιαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι

* **16:8** ειπον | ειπαν ECM NA SBL WH † **16:8** γαρ 99.6% | γαρ παντα δε τα παρηγγελμενα τοις περι τον Πητρον συντομως εξηγγειλαν μετα δε ταυτα και αυτος ο ιησους απο ανατολης και αχρι δυσεως εξαπεστειλε δι αυτων το ιερον και αφθαρτον κηρυγμα της αιωνιου σωτηριας (αμην ECM* NA SBL) ECM* WH 0.4% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets. WH includes this text after verse 20.] ‡ **16:8** TH includes a scribal note that reads: εν τισι μεν των αντιγραφων εως ωδε πληρουται ο ευαγγελιστης εως ου και ευσεβιος ο παμφιλου εκατονισεν εν πολλοις δε και ταυτα φερεται. Variations of this note are found in 12 manuscripts (0.7%). The exact Greek text of TH is found in 2 manuscripts (0.1%). § **16:9** {include verses 9-20} 99.8% | {omit verses 9-20} 0.2% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets.] * **16:9** δε | δε ο ιησους PCK † **16:9** αφ | παρ CT ‡ **16:11** κακεινοι | εκεινοι ECM* § **16:14** υστερον | υστερον δε NA SBL TH WH * **16:14** αυτοις | — ECM*

τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν †ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ¹⁶ Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ¹⁷ Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν †ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι ὄφεις· ¹⁸ *ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς †βλάβῃ· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν.

¹⁹ Ὁ μὲν οὖν †Κύριος, μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς, ὤφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. *Ἀμήν.†

---

† **16:14** ἐγηγερμενον 88.9% | ἐγηγερμενον εκ νεκρων WH 10.5% † **16:17** ταυτα παρακολουθησει 98% | ακολουθησει ταυτα ECM* TH WH 0.4% § **16:17** καιναις | — ECM* TH WH * **16:18** οφεις 97.2% | και εν ταις χερσιν οφεις ECM NA TH WH 2.2% † **16:18** βλαψη | βλαψει ANT TR † **16:19** κυριος 94.2% | κυριος ιησους NA SBL TH WH 5.3% § **16:19** ανεληφθη | ανελημφθη CT * **16:20** αμην 97.5% | — ECM* NA SBL WH 2.1% † **16:20** The following scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts: Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ἰ΄ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως.

Η Καινή Διαθήκη **The New Testament in Ancient Greek with critical text notes**

Public Domain

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2024-03-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 Mar 2024 from source files dated 15 Mar 2024

ebdf933b-03a4-5add-853f-51a05e168973